

ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క వైనాన్ను డిపార్టుమెంటు.

నం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిద్ధా, 1918 సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, (తద్భాగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజ్బీనారి దొరతనమున కియ్యబడును.

- వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధవత్తములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధవత్తములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధవత్తములు
నూటికి రూ. 103 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ వడ్డీ యుద్ధవత్తములు
నూటికి రూ. 105 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లున్నూ

జారీచేయడము.

అనలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్న మెంటువారి రీవిన్యూలున్నూ ఆస్తిన్నీ హామీగా ఉండును.
1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ వెల:—దరఖాస్తు చేసికోబడిన ప్రతి రూ. 100 కు రూ. 100.

వడ్డీ:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5 $\frac{1}{2}$ చొప్పున ఆరేసి నెలల కొకసారి మార్చి 15 వ తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు చెల్లించబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు వడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలమందు ముందుగా చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖుకు తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన కాలమందు ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేష మైన హక్కులు:—ఇకమీదట ఇండియా గవర్న మెంటువారు జారీచేయు ఏదేని దీర్ఘ కాలపు బుణమునకు వడ్డీ లేదు ఎంత వీరు అనుబంధమున్నప్పటికిని, సదరు బుణ మునకయి వైకము కట్టు కాన్ఫర్మేషన్ కొరకు రొక్కముతో సమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్ర ములమీద వడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన రేటును నిర్ణయించడము లో గణించబడును, మరియు నానికి అధికపన్ను (నూపర్ టాక్సు) కట్టదగియుండును.

సెక్యూరిటీలు ఏర్పాటుగానుండునది:—యుద్ధపత్రము లు (ఎ) ఇన్వెన్టరీలు (రెజిస్ట్రేషన్) స్టాంపు సర్టిఫికేట్ల రూప ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగానో జారీచేయబడు ను. తదనంతరము ఇట్లు ప్రామిసరీలు, ఇవి యిచ్చు వీనికి బదులు, చేరరు (హామీ) చెల్లుకొనినకి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న పైను ఆప్రదానము, కర్ఫుచేయవలసి వచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనుగోలు ఖరీదుగానుండునది:—జారీ చేయబడవలయునవి ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, అవి, ఇన్వెన్టరీలు (రెజిస్ట్రేషన్) స్టాంపు సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, అలగ్యము కావలయునట్లే మొదట, పాథ్యమైనంత కొద్దిసంఖ్య చేరు చేరు నోట్లుగా జారీచేయబ డును; అయితే బహుతర్యాగ, ఇవి యిచ్చు వీనికి బదులుగా ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు చెల్లుకొనునో జూటిని. ఖర్చులేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కపే స్టాంపు సర్టిఫికేట్లు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను గవర్న మెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ. 100 గాని నూరుతో గుణించిన (పూరా నూర్లుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగాగల ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదట,

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్యాంకింగ్ లోగాని విద్యుత్తముగా దరఖాస్తు చెల్లుకోవడము,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగానియే అకౌంటెంటు జనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొ క్కుయైన ఆఫీసువద్దగాని యేదేని గవర్న మెంటు ట్రెజరీవద్ద గాని సబ్ ట్రెజరీవద్దగాని దరఖాస్తు చెల్లుకొనినమీదటను

1918 వ సం॥ జూన్ 8 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన నమూనా ప్రకారము ఉండ వచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, కొనుగోలు యొక్క పూర్తిచేరును వై విలీనమును, వడ్డీ యే ట్రెజరీవద్ద చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే నమూనా ప్రకార మైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన నమూనా, మద రాసు అకౌంటెంటు జనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్న మెంటు ట్రెజరీనుండియైన గాని సబ్ ట్రెజరీనుండియైన గాని తెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్న మెంటు ఆఫీసులవద్దకు బ్యాంకులవద్దకు ఇన్వెన్టరీ స్టాంపు రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్వెన్టరీ స్టాంపు రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ 100 ల లేదా దానితో గుణించిన (పూర్తిమార్లు) మొత్త ముల విలువగలవి, 1918-వ సం॥ జూన్ 8-వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన మీదటను దరఖాస్తు చెల్లుకొనిన మీద టను, సరాసరి కలకత్తా కరెన్సీ బుణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింద ఆఫీసులలో బేరద్వారాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకు లయొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్న మెంటు ట్రెజరీ లేదా సబ్ ట్రెజరీ. దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్ల విషయములో వలెనే ఆడే నిర్దేశింపబడిన నమూనా ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారుని యొక్క పూర్తిచేరును వై విలీనమును, వడ్డీ యే ట్రెజరీవద్ద చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే నమూనా ప్రకార మైనను దర ఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్వెన్టరీ స్టాంపు రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ 25 విలువ గలవిగా నైనను దానితో గుణించిన (పూర్తి రూ 25 ల) మొత్తపు విలు వగలవిగా నైనను, రూ. 10,000 ల మొత్తమునకు మించ తుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదటను దరఖాస్తు చెల్లుకొనిన మీదటను, సేవింగ్సు బ్యాంకింగ్ పనిచేయు పోస్టాఫీసు వద్దనైనను, 1918-వ సం॥ జూన్ 8 వ తేదినుండి 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 21 వ తేది వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన నమూనా ప్రకారము ఉండవచ్చును లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తు దారునియొక్క పూర్తిచేరును వై విలీనమును, వడ్డీ యే ట్రెజరీ వద్ద చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే నమూనా ప్రకార మైనను ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన నమూనా యే పోస్టా ఫీసు వద్దనైనను పుచ్చుకోవచ్చును.

పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనినపత్రములు, పోస్టుల టైలి గ్రాఫుల అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచ బడుటకు కోరబడే యెడల అట్లు చేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తము) రొక్కముగాగాని చెక్కుములముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలోపత్ర ములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ ఆఫీసువద్ద కొనినపుడు ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు సెక్రటరీ అందు ట్రెజరరు చేరటను, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక బ్రాంచివద్ద కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏదేనియే చేరటను, చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో గాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు ఏ యాఫీసులకు చెల్లుకోబడునో ఆయన చేరట వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకింగ్ లో దరఖాస్తు దారుని చే రట జరుగెయ్యునట్లు మొత్తములను తీయడము (విత్తడము) మూలముగా గూడ పోస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వైక ము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా ట్రెజరీ బిల్లులుగూడ, (యుద్ధ పత్రముల క్రయమునకు వైక ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతున లెక్కకట్టి డిస్కాంటు తగ్గించి అవి రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (బ్రోకర్ల ద్వారా గాని యుద్ధ పత్రములు కొనుటకొనెత్త రొక్కముగానో చెక్కు మూలముగానో చెల్లించబడిన యేదేని మొత్తము విష యములో అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2.0 చొప్పున బ్రోక రేజీని ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు (బ్రోకర్లయొక్క యు స్టాంపు (ముద్ర) చేయబడునుండి కరెన్సీ కంట్రోలరునకు గాని యే అకౌంటెంటు జనరలునకు నగాని కంట్రోలరునకుగాని యేదేని గవర్న మెంటు ట్రెజరీవద్దగాని సబ్ ట్రెజరీవద్దగాని దాఖలు చేయబడు యుద్ధపత్రముల కొరతన దరఖాస్తుమీద అట్టి బ్యాంకర్లకును (బ్రోకర్లకును నూటికి రూ. 0-2.0 ల చొప్పున బ్రోకరేజీ యియ్యబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (బ్రోకర్ల ద్వారా గాని యుద్ధపత్రములు కొనుటకొనెత్త ఇండియా ట్రెజరీబిల్లు రూపముగా చెల్లించబడు ఏదేని మొత్తముమీద ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులచే నూటికి రూ 0-1.0 చొప్పున బ్రోకరేజీ అట్టి బ్యాంకర్లకుగాని (బ్రోకర్లకుగాని చెల్లించబడును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయించబడినవి.)

రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొనెత్తవని.

జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింప బడవలసినవి.

జారీ వెల రూ. 7-12, రూ. 15-25, రూ. 38-52, రూ. 77-8, రూ. 887-8.

(c)

ఈ ప్రవాళి ప్రాయము బయలుపడుట యెట్లు? మనీ
అయ్యరుగారు వ్రాసినట్లు, ప్రవాళికను జేశభాషలలోకి
రెవ్వరూచేసి, వేసవేట కాగితములమీద లక్షలకొలది సంరక్ష
ములు చేయించుటయూ, యీ సంరక్ష పత్రములను బ్రిటిషు పార్ల
మెంటుకు పంపుటయూ సుక మాఖ్య మార్గమే. ఇయ్యది అజ
శ్నము మీద కేయనోపన్య. ప్రతిల్లాలలోను 20 ప్రజేశముల
సేర్పాటుజేసి ఆయాప్రదేశములలో సభలుచేసి తీర్మానముల
ప్రతివర్గముకారికి లింఠిమూలమున పంపుట లెండన్ మార్గము.
దీనికి కొంత ధనవ్యయమగును. అట్లు వ్యయమగు ద్రవ్యము
స్వల్పము. ఇది లీ ఖర్చునకు వెనుదీయరిన వమ్మయినాదు.
ప్రవాళి ప్రాయ ప్రతినిధులగు నాయకుల నాంగ జేశమునకు

రాయలవారి మంతుల మూడవమాగ్గము. ఈ మాగ్గముల నవలం
భించినచో, ప్రజాశాసన వ్యతిరేక మగు నభిప్రాయము బ్రటి
షుజేషము గాని ఆమెరికా గాని, తటస్థ జేషములు గాని ఆయా
ప్రజలకు గాని చేరుటయు తెలియటయు దుర్లభము. రూటరు
తన తండ్రివారలలో యీ కృత్రికాభిప్రాయమునకు ప్రా
ముఖ్యత నీయక, ఈ సడించుచున్నాడు. ఇదివరకుగూడ రూటరిట్టి
మాగ్గముల నాచరించియు ప్రజలకు విశేషము. కాని వైరుధ
హరించిన మాగ్గములు భాగ్యమును జేయుట లాభికారి.

పాముదల

ఇప్పుడీ పట్టుదల యేలనని కొందరు ప్రశ్నింపవచ్చును.
విరోధానుభూతిగ్రామము 4 సంవత్సరములు జరుగుచున్న
దియు, ప్రజాశాసనమును, భవత్తులమును కలుగుచున్నదియు
ను నిజము. కాని తుల్యములకు వెనుకాడి ఆంగ్ల శక్తియులే
తమ శాశ్వతాంగసంస్కారములు మానలేదు. వర్తకవృద్ధి నశ్వే
షించుచున్నారు. శ్రీ లకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చినారు.
విల్లండు సమస్య పరిష్కరింప యత్నములు సల్పుచున్నారు.
అధినివేకములకును మాతృదేశమునకును రావశ్య సంబం
ధములలో మార్పులు జేయచున్నారు. మరియు కష్టమధ్య
మందున మనుజుల స్వాంత్యములు మృగవులై కనకాయత్రయ
లగును. దైవభక్తియు పాపభీతియు వెంపారు. ఆదియగుం
గాక, సంగ్రామము స్వాతంత్ర్య రక్షణార్థము జరుగు
చున్నది. మిత్రమండలిలోని ప్రజలు తమ మనంబుల స్వాతంత్ర్య
వేనతాపముజేసి, తమ్మూర్తిని వీక్షించుచు, సాక్షాత్కార
మును బొందుచున్నారు. అట్టితరీ స్వాతంత్ర్యవాదులు వారికి
కష్టముగానుండదు. అద్దాన, దాత ప్రతిగృహీతలకు లాభము
ద్విగుణీకృతము. కాని వెరవవలెదు. ఇదియే మంచి సమ
యము. ఇంకొక నూత్నమును యోచింపుడు. అన్యల హక్కు
లను తొలగించవలెనన్న, ఇతరుల భవసంపదలు పొందవలె
నన్న, కొరరాని ఫలములకోరిన, అదనకై వేచియుండవలెను
కాని, మానవద్రవ్యత సహజములైన స్వాతంత్ర్య హక్కులను
గోరుటకు తడయబనిలేదు. తన స్వత్యములకు గోరు భారత
దేశము ఆలసింప కారణము లేదు.

ముగింపు

ఈ ప్రజాశాసన నిర్దేశించు కారణములు ఆ శక్తియులు కలవు.
స్వయం నిర్ణయ మాత్రమునకు భిన్నమగుట మొదటిది. ప్రజా
శాసనో సంతృప్తికరమైన మాత్రములు మనభావ్యభివృద్ధికి భంగక
రము లగుట రెండవది. భారతీయుల శక్తి సామర్థ్యముల యం
దవ సమర్థమును, వారి రాజభక్తి నిరసనమును, యీ ప్రజా
శాసన పునాదులై యుంచుచే నయ్యది ఆత్మగౌరవమునకు శకం
కము జెచ్చుచున్నది. ఈ సంస్కరణములలో ఒక్కొక్క
దానినై విచక్షణము ప్రయత్నములగుచున్నవి. వానిని మాచించు
టవలసరము. వైసంధ్యములను యోచించిన యీ ప్రజాశాసన
నిరసింపక కష్టపడి తోచుచున్నది. ఆంగ్ల శక్తియుల తమ మనో
నిశ్చయమును వెల్లడించిన, నాయకుల మాగ్గము నులభమగును.
గుంటూరు
జూలై 15.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

రాజమండ్రి తాలూకా దోసకాయలపల్లి గ్రామమునం
దు నెలకొల్పబడిన శ్రీసీతారామ ధర్మపుస్తక భాండాగార
పక్షమున పామరజనులకు విద్యగరభటకు రాత్రి పాఠశాల
యొకటి స్థాపించబడినది. ప్రథమముననే వెర్రిలు పిన్నలుకలసి
నొబబడిమందిబడికి వచ్చుచున్నారట. ఆంధ్రదేశమున నిట్టిపాఠ
శాలలు ప్రతిభాండాగారము వారును నెలకొల్పిన యశేకులు
పామరులు జ్ఞానమును పొంది నుభింతురు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు మోతారము.
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. చక్కము లేదు. విరికాశీ
ముగ్గును కలిపిచిక్కిన పోలెను. దువ్వ
మైన మా పులయచందనము ఎఱుపు,
తెనెపు, పచ్చ అను మూడు విధముల
నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-క 2-0-0.

గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

మోహిని శైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యుడైనది. మెదడుకు చలువజేయును.
వెండ్రుకలు గాలకుండును. వెండ్రుకల నునుపు
చేరును. మహాపనగలిగి యుండును. 0-12-0
జమ్మకొండము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

రెండవ యుద్ధయుద్ధమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ యుద్ధము నూటికి రెండువంతుల వ్యయమును. ఈ యుద్ధమునకు పత్రములు
మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ
నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105
రూపాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటే భద్రమైన సామ్యుదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తు గుపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్,..... 1918.

కో క థ ప తి.

అయ్యో, ఇందులో.....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.
దీనికోక యుద్ధయుద్ధమునకు (ప్రామిసరీనోటు *) నొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయో కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు
సామ్యుదాచు వీ సంవత్సరములో సామ్యుకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుడు.
* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుజేయవలయును.
| టెజరీలో ఇవ్వబడును.
ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.
పేరు.....చిలసము..... (సభ్యముగ వ్రాయుడు.)

చి ర్ పా మ హా నం గ్రా మ ము

(రైలుకు విజన్య)

ఇంగ్లండు భారతీయు సంస్కరణములు.

పార్లమెంటునందు చర్చ

లండను, జూలై 10:— పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతి
నిధి సభలో సర్ జె. రాబర్ట్సుగారు ఇట్లడిగిరి: ఆగ్నేయ పార్ల
మెంటు సభను నిలిపియుంచుటకు ముందే భారతీయసంస్కర
ణములను రిపోర్టునుగూర్చి చర్చజరుపుట కొకదినమును నిల్లయిం
చెదరా?

బోనగ్లాగారు— సభవారి వాంఛప్రకారము చేయుట
కు సిద్ధముగ నున్నాను. కాని ఆరిపోర్టు కను పెద్దదిగ నున్నం
చువలనను, అతిముఖ్యమైన వైసంధ్యను, చచ్చు చాల త్వరగా
జరుగ వుండుట మంచిది.

చార్లెస్ రాబర్ట్సుగారు— అట్టిబరుకణకునచర్చనునిలి
పి యుంచనిచోరిపోర్టు సభ వారి మనస్సునకు కట్టినట్లుండును.
(చర్చ వద్దు అనుకోకలు)

బోనగ్లాగారు— రిపోర్టు నతి నూత్నముగ పరిశీలింప
వలసి యుండును.

వెడ్డిపుడుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు బోనగ్లాగారు
"పార్లమెంటుసభ మరల సమావేశమగు లోపల మంత్రివర్గ
మువారు రిపోర్టును గూర్చి యోచించుటకు కాలముండద"ని
చెప్పిరి.

ఇతర విషయములు

పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతినిధి సభలో రోలండ్సు
గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మాంజేగుగారు తోడ్పరకమును
గూర్చిన భావి విధానమును హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు
యోచించు చున్నారనియు, శత్రువు లావ్యాపారమును భరిం
చుట కార్యక్రముగా తొలగింపబడినదని తలచుటకు కారణ
ము గలదనియు చెప్పిరి.

హిందూదేశమున ఆదాయపుపన్ను విషయమును గూ
ర్చిన నిబంధనలను సవరింపవలెననియు, అధికలాభములపై పన్ను
లను వేయుటకును అవకాశములను కల్పింపవలెననియు క్రెయింక్
గారు చెప్పిరి. ఈవిషయమును హిందూదేశ ప్రభుత్వ
మువారికి తెలిపెదననియు, మేయరుగా రీ పన్నులను ఆమో
దింపలేదనుట అసత్యమనియు మాంజేగుగారు ప్రత్యుత్తర
మిచ్చిరి.

హిందూదేశమున వైనికులను సమకూర్చుట అత్యంత
తృప్తికరముగ జరుగుచున్నదని మాంజేగుగారు సర్ జె. డి.
రీసుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు చెప్పిరి. స్వతః సంస్థానము
లందును పట్టుదలతోను, అతి దృఢముగను వైనికులను గూర్చు
పని సాగుచున్నదని మాంజేగుగారు బ్యాంక్ గారికి ప్రత్యు
త్తర మిచ్చుచు చెప్పిరి.

బ్రిటిషు ఘనిస్థాపనము.

లండను, జూలై 11:—లండనునందు సర్ ఎరిక్ గార్డెన్
గా రుపన్యసించుచు గవలను సముద్రమున స్థాపించుటవలన
శత్రు సముద్రాంతర్గాముల గవనాగమనములకు నిరోధము గలి
గినదని చెప్పిరి. నార్వేనుండి స్కాట్లాండుకుఁబయలు గవలు కరు
సగా వేయబడినవి. హెలిగోలాండు బ్రెటునందు బ్రిటిషు
గవలు గలవు. ఇంగ్లీషుభాషలు కడ్డముగ నూడ గవలు వేయ
బడినవి. బ్రెటుని నౌకాశ్రయ ముఖ్యార్థము సంపూర్ణముగ
కట్టివేయ బడిన దని యు, జర్మను దిష్టానియులు
నౌకాశ్రయమునకు ప్రకృతున్న చిన్నసింధుకాళునుండి బయ
టికి బోవుచున్నవి గాని నౌకాశ్రయమునుండి బయటికి పోవుట
లేదనియు అడ్డీరాట్రి వారికి లభించిన జర్మను ఛాయాపటముల
నుండి తెలియచున్నది. సముద్రము మీదను, ఆకాశమును,
సముద్రముక్రిందను మేము ప్రతిదినమునను హెలిగోలాండు
బ్రెటును చూచు చున్నాము. సముద్రోపరితలముపై
ప్రతిదినము జరుగు విషయములను గూర్చి సర్
ఎరిక్ గార్డెన్ గారు నడుపుచు విస్తరంబు శించెము దూరమును
చిన్నట్రాలరు నౌకలు ఒక సబ్బరైనును ముట్టడించుటయు,
సబ్బరైను టాలరులమీద ఫిరంగులగాల్పుటయు అందువై
ఒక ట్రాలరు సబ్బరైను మీదినుండి ఒకఫిరంగిని పడగొట్టిదాని
వై అగ్నివర్షమును గురిపించుటయు, తరువాత సబ్బరైను
మునుగుటయు చెప్పెను. అది నిర్ణీతమై మునిగినచో లేవో
చెప్పబాలము. ఒకతంత్రమువలన గుర్తింపబడిన ఒక సబ్బరై
నును నౌకలుఎట్లు 72 గంటలసేపు వెంబడించెనో గార్డెన్
గారుకల్పించిరి. ఆసబ్బరైనుపై పిరంగివర్షము మరిపింపగ అది
వైకెచ్చి నౌకలకు లొంగిపోయెను.

సామ్రాజ్య యుద్ధసభ.

లండను, జూలై 12:—మాన్యు మండిరమునందు
సామ్రాజ్య యుద్ధ మంత్రివర్గమునకును సామ్రాజ్య యుద్ధసభా
ప్రతినిధులకును జూలై 11-వ తేదీని విందుజేయుచు వాల్టరు
లాంగుగారు తమ యువస్వాగతమున పాటియాలా మహారాజా
గారియొక్కయు, అధినివేక మంత్రియొక్కయు యుద్ధ
విషయ సహాయమును ప్రకటించిరి. పాటియాలా మహారాజా
గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తమయెడ చూపబడిన ఆద
రణమునకును, తా మొనర్చిన యుద్ధసహాయము సందర్భమున
చేయబడిన ప్రకటనకును కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. సామ్రా
జ్యపు దృఢత్వమునకు ప్రస్తుత మహాసభయే నిదర్శనము.
సామ్రాజ్యపు వివిధభాగముల సంబంధములు యుద్ధవిషయన

దృఢతనును లగుచున్నది. సామాజ్యపు వివిధభాగముల ప్రజలును యుద్ధమున విజయము సాధించుటకు ఒకరితో నొకరు సోటిపడుచున్నారు. హిందూజాతీ సంస్థాన ప్రభువు లందఱును బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలకు తక్కువగాని మహాత్మానామతో యుద్ధవిషయమున గుర్తై హృదయపూర్వకముగ భవవస్తు మను వ్యభిచరములనుగి ఇంకను అధికముగా నిచ్చుటకు కుతూహలు లై యున్నారు. జమశీ సాధ్యమైనచో మన సామ్రాజ్యముని యొక్కయు మిత్రమండలియొక్కయు పరిపూర్ణజయముకొనుటకు తమత్యాగములనుద్విగుణీకరించుటకును పూనుకొనిరి. వివిధయుద్ధ రంగములకును వైనికులను పంపకలిగితిమని హిందూజాతీయు లుహ్మిగుచు ప్రస్తుతముద్దీప్తిమహాసభాతీర్థాగముల ననుసరించి ఇదివఱ కన్నదను తర్ఫీదుచేయబడవలె నేనను తర్ఫీదుచేయు చున్నాము. యుద్ధోపకరణములను ఆహారపదార్థములను మిత్ర మండలికొనుటయందు హిందూజాతీయు చేసిన కేవల వివరించి హిందూజాతీ సైనికబలమున కవసరమగు వస్త్రాది కలికరములను సమకూర్చినదని తెల్పి ఈవిషయములన్నిటిని స్వగర్వమున చెప్పుట లేదనియు సామ్రాజ్యపు ఇతరభాగములలో బాటు సామ్రాజ్యముని చేతముల దృఢత్వమును ఒలమును నిలుపుటకు క్రియ్యుంతవఱకు హిందూజాతీయును తోడ్పడుట యందు నిస్సంకోచముగ ప్రవర్తించు చున్నదని చెప్పుటకే చెప్పుచుం టినని యనియు నడిచి యుద్ధమున సంపూర్ణ విజయము కలు గునవఱకు ఈ భావమును భారతీయుల హృదయములయందు దగ్ధుడని తెలిపిరి.

బెల్జియను గౌరవములు.

లండను, జూలై 12-బెల్జియనులరాజు క్రాస్ దిగార్ పతకములను కర్మలు సీ. సి. మానిఫోల్టు, లెఫ్టినెంటు కర్మలు ఎ. హెచ్. బ్రిడ్జెస్, లెఫ్టినెంటు కర్మలు రిస్ ప్రూన్ మేజరు పెట్లాండు, మేజరు పెడ్డికాట్, కెప్టెన్ ఆండ్రూస్, కెప్టెన్ గ్యాటిక్, ఆర్టింగు లెఫ్టినెంటు బస్టెన్ గార్లతును మరికొంద రికి నిచ్చి రని కెబెట్టునందు ప్రకటించబడినది.

ప్రస్తుత

స్వల్ప ఫిరంగియుద్ధము.

లండను, జూలై 15:-ముఖ్యముగా క్రోసింగము నందు స్వల్ప ఫిరంగియుద్ధము జరిగినదని నిన్నటిరాత్రి పరాకు వారు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల విమానదళము.

లండను, జూలై 14:-బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:- నేటి ప్రాంతఃకాలమునందు జయప్రదముగ నొక ముట్టడి సలిపి తిమి. డిక్ట్యుగ్గు గోవర ప్రాంతమున బ్రిటిషువారు తమ పంక్తిని ముందునకు జరిపి 260 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనిరి. నిన్నను మేము 12 క్రేటు విమానములను ధ్వంసముచేసి 4 విమా నములను నేలకువీధితిమి. మన విమానములు 8 కనబడుటలేదు. పగటిపూట 4½ టన్నుల బాంబులను రాత్రిపూట 19 టన్నుల బరువుగల 1100 బాంబులను క్రేటుస్థానములమీదను, రైలు కేల మీదను వేసితిమి. మన రాత్రి విమానములన్నియు తిరిగి వచ్చినవి.

అనుమానాస్పదమగు శాంతిస్థితి.

లండను, జూలై 14:-నేటిదినము రూటర్ విశేషిరి బ్రిటిషురంగమునండి యాశించివారైన బం నెను.- నేనారంగ మ్మేనందు క్రేటువుల కాంతిస్థితి అత్యధికమయ్యెను. అనుమానా స్పదమగుగా నున్నదని చెప్పవచ్చును. మందుగుండు సానుగిని ఒకచోట సమకూర్చుకొనుటకు గాని తాము ఆన స్కందనము జరుప నూహించుచోట ప్రతిక్రియను మిత్రమండ లివారు సలుపకుండ చేయుటకుగాని క్రేటువులు మందుగుండు సానుగిని భరించుకొనుచున్నారు. కొన్ని వారములు పారిను గు పూర్తిగాను, అమిన్ను చాలవఱకును క్రేటుముట్టడి లేకయుం డెను. క్రేటువులు తమ ఆసాధారణమగు మానముతో ఇదివఱకు తానుభిక్షించుచుండిన స్థానమును గోల్పోయినట్లు పెప్పుకొను చున్నారు. ఇవి మనకెఱుక లేకయే క్రేటువులకు భావిమమ కాల నూచనములకు నున్నవనుట నిస్సంకోచము.

వైమానికుడు హతడగుట.

పారిసు, జూలై 14:- లెఫ్టినెంటు బోమాంటు అను ప్రసిద్ధ వైమానికుడు విమానములు చేకొనుటవలన మృతికొం డెను.

ఒక యుత్సవము

పారిసు, జూలై 14:- పరాసువారి పూర్వనిరంతర పతనవర్ధంతి అత్యుత్సాహముతో జరుపబడినది. మిత్రమండలి పటాలములు కొన్ని, పురజనుల యుత్సాహ రకతాళముల సందడిని బాముడిబోలోను నందున్న (వెసిడెంటు పాయింట్ కేరుగారి భవనమునండి పాలస్ డిక్ న్ కార్నియను ప్రదేశ మునకు నడచిరి.

జాతీయవర్ధంతి.

లండను, జూలై 15:- వార్తా కార్యాలయము వారిట్లు ప్రకటించిరి:- ఆంగ్ల సర్వ సేవాధిపతియగు సర్ డగ్లసు హేగుగారు (వెసిడెంటు పాయింట్ కేరుగారికి "మీ జాతీయ వర్ధంతి" సందర్భమున ఆభినందన సందేశమును పంపి (ఫ్రాన్సు లోని బ్రిటిషు సేనల పక్షమున తమకు పరామనేన యెడగల మహామోద భరితానురాగమును తెలిపిరి. గతసంవత్సరము స్వాతంత్ర్యముగల జాతులు నాగరిక సంరక్షణమునకును, మిత్ర మండలి బలదృఢత్వమునకును యుద్ధమున జేరుటవలన విజయ విశ్వాసము కలిగినది. అత్యధికమగు నమ్మకమున భావివిజయము కొనుట నిరీక్షించుచున్నాము.

కరారు పురోగమనము.

లండను, జూలై 15:- పరాసు తూర్పురంగమునండి యిట్లు ప్రకటించబడినది:- అల్బేనియానుందు పరాసువారు విజయము సాగించుచు టిమోరికా దేవాలినదుల సంగము స్థానమునందు గల కొండనుండియు గ్రామమునుండియు క్రేటు వులను పాఠశాల దేవాలినదిమీదనున్న గ్రామియును స్థాన మును వశపఱచుకొనిరి.

అమెరికా

బ్రిటిషుస్థిమరు ముంచబడుట.

జూనోసైరిస్ జూలై 14:- 4000 టన్నుల బ్రిటిషు నాక "ఇందూసా" యనబడునది ఇంకొక నాకతో డిక్షాని మునిగినది. నావికులు రక్షించబడిరి.

ఆల్బేనియా

మిత్రమండలిపురోగమనము.

లండను, జూలై 15:- క్రేటువులు మన నిశోభతంత్ర నూతనపంక్తిమీదికి క్రమముగ విజృంభించుచున్నారని ఆస్త్రి యను వాయువాత్త యొప్పుకొనుచున్నది.

జర్మనీ

సంక్లిష్టయత్నములు.

లండను, జూలై 12:- కిస్టాగ్గుసభలో జర్మనుప్ర ధానమంత్రి యగు కాంటు హార్ట్టింగు ఉపన్యసించుచు పోపు గారి సంధిమానవలకు ప్రత్యుత్తరమునందు మాపఁబడిన రాజ కీయతంత్రము తమకు బలముగ నున్నదనియు, సంధిసంభావన లకు జర్మనులు సిద్ధముగ నున్నారనియు అందఱికి తెలిసిన మాటలనే చెప్పి ఇంకను ఇట్లునెను:- కాని క్రేటు ప్రము ఖులు జర్మనీని ధ్వంసముచేయుటయే తమ శోరికయని ప్రకటిం చుచు కొనోహితకకరములగు ఉపన్యాసములనొసగుచున్నారు. క్రేటువులందు సంధిభావమెచ్చుటనై న కనబడినచోదాని అందు కొనుటకు నేనాపరిపాలనాముఖ్యోద్వోగి సిద్ధముగ నున్నాడు. జూలై 1-వ తేదీని నేనారంగ ప్రధానస్థానమునందు ఒకనగ లో బ్రెస్టులిటోస్కు సంధి నిబంధనల ననుసరించుటకు నిశ్చ యించబడినది. కానిరవ్యవసరేతపు అనుమానస్థితులవలన చిక్కులు గలుగుచున్నవి. బోల్షెవిక్కు లొసగినవాదానములను వారు నిర్వహింప గలకేమో సందేహముగా నున్నది. మిత్రమండలి వారు రహస్యము దింకొక యుద్ధమును సాగించుటకు చేయు చున్న ప్రయత్నముల సందర్భమున ఇంకొక రవ్యవయ్యుద్ధము మనకవసరము లేదని కాంటుహార్ట్టింగు చెప్పెను. రవ్యవ ప్రభు త్వమువారి కాంతిస్థితికాయములను బలపఱచుటకు జర్మనీ సర్వ ప్రయత్నములను చేయుచున్నది. కాని సంతకము మార్పుకెం దుచున్న రవ్యవస్థితులను జాగ్రత్తగా పరికింప వలసియుండును. వాక్. హింజె అనునతనికి రవ్యవస్థరహర ములన్నియు బాగుగా తెలియును. వాక్ హింజె హార్ట్టింగు రాజనీతిని అనుసరించెదనని స్పష్టముగ తెలిపియుండెను. హార్ట్టింగు రాజనీతి 1917-వ సం. నవంబరుమాసమున ఆతనిని నియమించినప్పటికీ.

మాంసపరిమితి తగ్గింపబడుట.

అంస్టర్డాం, జూలై 14:- అగస్టు మాసాంతమున జర్మ నుల మాంసాహారపరిమితి 100000 ప్రజలు గల పురమున 250 గాములనుండి 200 గాములఱకు తగ్గించబడినది. ఇంకను చిన్నస్థలములకు పరిమితి యింకను తగ్గియుండును.

బెల్జియము విషయము.

అంస్టర్డాం, జూలై 18:-11-వ తేదీని కాంటుహార్ట్టింగు చెసిన ప్రసంగమున బెల్జియము విషయమునగూర్చి అతడు చెప్పినవాక్యము లిట్లు తెలుపబడినవి. బెల్జియమును మనమాక్ర మించుకొని యుండు టనగా ఇకముందు రాయబారములకు మనయొద్ద కుదుటము గలదని ఆగ్ధము. గాయబారము లనుకూల ముగ జరుగుచో, కుదుటగ నుంచుకొనిన దానినెవ్వనిని కాశ్య తిముగ నుంచుకొనరు. ఏయాపముననైనను బెల్జియమును మనకే యుంచుకొనుట మన యుద్దేశముకాదు. యుద్ధాంతరిము బెల్జి యమును స్వతంత్రజాతీయముగా బెల్జియమువారి కొసగుతననియో కొనుచున్నాము. అభివృద్ధిచేయుటకు ముఖ్యముగా ఆర్థికవిష యాభివృద్ధిచేయుటకు జర్మనీ కవసరమనువాదమును హార్ట్టింగు గారు దీర్ఘముగ విమర్శించి జర్మనీభావమున బెల్జియము సంద ర్భమున నిదితగినజే యనియు, ఈ విషయమును సవివరముగా నిర్ధారణము చేయుట ముందు జరుగవలసిని రాయబారముల మీదనే ఆధారపడి యుండుననియు ఈ విషయమున ఏమియు ప్రకటింపబాలననియు కాంటు హార్ట్టింగు చెప్పెను.

జర్మనీలవస్థ.

మనకత్తువుల ఆర్థికదుష్స్థితి దుస్సహమగుచున్న వనుట కనేక నిదర్శనము గాన వచ్చుచున్నవి. బెర్లినులో ఉర్ల గడ్డ ఆహారమింకను తగ్గిపోవుచున్నది. ఇటీవలనే యిది సగము తగ్గిపోయినదని తెలియుచున్నది. ఇదివఱకు 2½ పానుల ఉర్ల గడ్డను సంపాదించు జర్మనున కిప్పుడు వార మున కొక పాను ఉర్ల గడ్డను మాత్ర మే యిచ్చుచున్నారు. ఈలోపమునకు బదులు కాయధాన్యముల నిప్పుడు కొంచెమెక్కుడుగ నాతని కొనుగడుచున్నారు. కాని యిందువలన లాభములేదు. ఇప్పుడు మనకి 1-కి వారమున కొక పాను ఉర్లగడ్డలను మాత్రమే యొసంగు దున్నారనియు యెక్కుడుగ నొసంగబడు కాయధాన్యము నిచ్చుట లేదని యులైటు రు తెలుపుచున్నాడు. కత్తువులపై మిత్రమండలి ఆర్థిక ప్రాబల్యము వలన ననేక ఫలితము తొనగూడుచున్నది; ఇక కాలక్రమమున మనకత్తు వులు మిగుల చిక్కుల పాలగుదు రని నిశ్చయముగ తెప్పు వచ్చును.

రుష్యా

పై బీరియాస్థితి.

లండను, జూలై 15:- హార్టునునండి రూటర్విశేషిరి జూలై 10-వ తేదీని ఈ కథమున తింటినిచ్చెను:- జనరలు హార్టుగూరు నూతన పైబీరియాను ప్రభుత్వము నేర్పఱచిరి దీనియందు జనరలు హార్టుగూరే ప్రధానమంత్రి. అందు యుద్ధమంత్రి, ఆర్థికమంత్రి, వ్యవసాయ, వాణిజ్య, ఆహారాది విషయపు మంత్రిలునుగలరు. వ్యవసాయకు లంతటనుజో స్థావకులకు స్వాగీత మొసగుచున్నారు. ఇదివఱకు తెకొస్లావ్ కుటు హేర్వర్థగారి రాయబారములను జాగరూకతతో గైకొ ని. యుద్ధమంత్రియగు ప్లడ్ అనునతడు వాదివాప్తకుతు జోయి అచ్చటప్రజల భావములను పరికించుచున్నాడు.

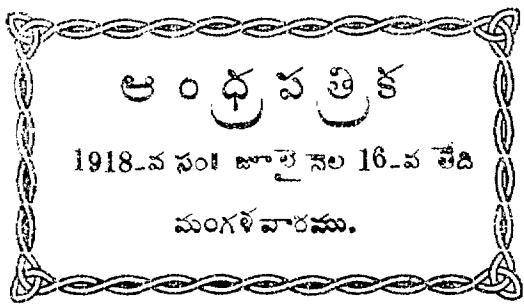
బంగాళ రాష్ట్రీయసభ.

కలకత్తా, జూలై 14:- బంగాళ రాష్ట్రీయసభ ఆన సభసమావేశము నేటిదినము రాజకీయసంస్కరణములను చర్చిం చుటకు సమావేశమయ్యెను. 250 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. కా. కామినీకుమారచంద్ (ఆస్సాము) గారధ్యక్షత వహించిరి. "రాజప్రతినిధిగారును హిందూజాతీయమంత్రియు తయార డ చేసిన సంస్కరణవిధాన మాకాభంగకరముగ నున్నదనియు, ఇది బాధ్యతాయత్ర పరిపాలనమార్గమున నేమియు అభివృద్ధి నొసగదనియు ఈసభ వా రభిప్రాయపడుచున్నారని తీర్మా నింపబడినది. పై తీర్మానముల నామోదించినందులకు కారణ ములను స్థాయిసంఘమువారు అవసర జాతీయవాదసభ సమా వేశముకాక పూర్వము ప్రకటింపవలసినయై తీర్మానింపబడినది.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

—:—:—

మచిలీకట్టణమునందలి మా పత్రిక చందాదారులు వా రీయవలసియుండు చందా శాతీలను మా యేజంటు గంధం వీరయ్యనాయుడు గారికి సాధ్యమగు సంత త్వరలో యిప్పించ ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

పభుత్వ కళాశాలలు

—:—:—

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు సంపూర్ణముగ ప్రభుత్వ నిర్వహణమునందు శాస్త్ర కళాశాలలు నాలుగు గలవు. ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల మహిళాకళాశాల రాజమహేంద్రము కళాశాల కుంభకోణము కళాశాల ప్రభుత్వపాలన పోషణములందు గలవు. ఆ కళాశాలల నివేదన విమర్శనమువలనను కొన్ని విద్యాసమస్యలు బోధ్యము లగును. చెన్నపురి యందలి ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల ఆదర్శకళాశాలగ నెంచబడుచున్నది. కళాశాలయందు 1917-18 సంవత్సరము మొదటిభాగమునందు 587 రెండవ భాగమునందు 560 విద్యార్థులు చదువు చుండిరి. ఆదాయము రూ. 56,224 లు విద్యా శిక్షణమునకై రూ. 2,28,768 లు వ్యయమైనది. విద్యార్థికి రూ. 390 లు చొప్పున వ్యయముచేయ బడినది. ఇంత వ్యయమునకు తగిన ప్రతిఫలము విద్యార్థులకు గాని దేశమునకు గాని గలిగిన దని నిర్ణయించుట కవకాశములు లేవు. గత సంవత్సరమునందు ఇంటర్మీడియేటు క్లాసునందు శేషులకు 483 విద్యార్థులు దరఖాస్తులను బంపిరి. అందు 94 మందికి మాత్రము ప్రవేశమునకు సమర్థము గలిగినది. మూడవ యేడు తరగతియందు చదువు తుకై 694 దరఖాస్తులు పంపబడినవి. అందు 162 మందికి మాత్రము ప్రవేశము గలిగినది. విద్యార్థులందు బ్రాహ్మణులు 443 బ్రాహ్మణేతరులు 73 మహమ్మదీయులు 25 క్రైస్తవులు 11 యూరపియనులు యూరేషియనులు 8 మంది గలరు. బ్రాహ్మణేతరనాయకులు స్వీయసంఘాభ్యుదయమునకై చేయవలసిన మహాప్రయత్నములు విద్యావ్యాపనమునందుగలవని ఈలెక్కలు రుజువు చేయుచున్నవి. విద్యాభ్యాసమును జేయు వారిని సంగ్రహించుట వృత్తిని బట్టి నిర్ణయించిన 299 ఉద్యోగస్థులు 113 భూస్వాములు, 24 వర్తకులు, 22 చిన్న యద్యోగస్థులు, 1 కాల్కికుడు గలరు. విద్యార్థులను జిల్లాలచు బట్టి విభజించిన తంజావూరుజిల్లా 106, మద్రాసు 53, మలబారు 53, దక్షిణకనడా 33, తిరునల్వేలి 28, గోదావరి 18, కృష్ణ 17, గుంటూరు 15 విద్యార్థులుగలరు. దూరమునందు గల మలబారునుండి 53 విద్యార్థులును సమీపమునందు గల నెల్లూరు నుండి 14 మందియును విద్య నభ్యసించుచున్నారు. కళాశాలయందు గల 560 విద్యార్థులందును 140 మందిమాత్రము ఆంధ్రులు గలరు. ఒక తంజావూరుజిల్లానుండి 106 మంది చదువుచుండుట వారి విద్యాసక్తిని విశేషము చేయుచున్నది. ఆంధ్రుల

సంఖ్య తగ్గియుండుట విచారకరము. ఆంధ్రులకు తగిన సదుపాయములను గలుగజేసి వారిసంఖ్యను వృద్ధిచేయుట ఆంధ్రనాయకుల విధియై యున్నది. కఠిన్వర్థలితములు సంతృప్తికరముగ నున్నవి. ఇట్టి సంతృప్తికి రెండుకారణములు గలవు. మొదటి కారణము కళాశాలయందు మెరికలంటి పాఠశాల వీరి చేర్చుకొందురు. రెండవ కారణము ఉపాధ్యాయులు కఠిన్వర్థులు. కళాశాలాధ్యక్షుడు ఆచరణమునం దుంచిన ఉపదేశక పద్ధతి సంతృప్తికరముగ నున్నటులు అధ్యక్షులు పాలకులు తెలిపియుండిరి. ఉపదేశకులుగ హైందవ విద్యార్థులకు హైందవులనే నియమించుట సంతృప్తికరముగ నున్నది. కళాశాలయం దిరువురు మువ్వరు యూరపియను కండితులను హైందవ కండితులు విద్యాశిక్షణమునం దధికమైన ప్రమేయమును గలిగియుండుట సంతృప్తికరము. వారి వేతనమును స్థిరపెట్టెనే విదేశ స్వదేశ శిక్షకులకు భేదము లేకుండ చేయుట విద్యాశిక్షణ వృత్తికి గౌరవమును గల్పించ గలదు.

రాజమహేంద్రము కళాశాల

ఈ కళాశాల కాలేజిగారి యాధికారము క్రిందను శుభిష్ఠియందున్నది. ఈ కళాశాలకును ప్రెసిడెన్సీ కాలేజిని గల భేదము పరిశీలనము వలన విదితము గా గలదు. చెన్నపురికి రాజమహేంద్రవరమునకును గల భేదమే ఈ రెండు కళాశాలలకును గల భేదమునకు గారణము. కళాశాలయందు 1917-18 రెండవభాగమునందు 253 మంది విద్య నభ్యసించుచుండిరి. కళాశాలాదాయము రూ. 25,933, వ్యయము రూ. 57,691. ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలకు ఆదాయము రెట్టంపును వ్యయము నాలుగురెట్లును అయియున్నది. కళాశాల యందలి విద్యార్థులు 100-కి 50 మంది ఆంగ్ల భాగమునందు తప్పి బోవుచున్నారు. ఇందులకు కారణము ఆంగ్లభాగ కాశిస్యముని హైందవులు మొరలిడుచున్నారు. కాని అధికారవర్గమునకు ఈ కారణము సంతృప్తికరముగ లేదని నివేదన విమర్శనమునందు తెలిపిరి. యూరపియనులకు దేశభాషలం దిట్టి కఠిన ప్రమాణమును నిర్ణయించిన వారి తెలివితేటలెటులు వ్యక్తమో లోకమునకు వెల్లడి గాగలదు. ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలయందు ఆంధ్రభాషారచనను జదువువారు 16 ను రాజమహేంద్రము కళాశాలయందు 63 మంది యును నుండిరి. రాజమహేంద్రవరము కళాశాలయందు విద్యార్థికి రూ. 228 వ్యయమగుచున్నది. ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలయందు విద్యార్థికి రూ. 162 అధికముగ వ్యయమగుచున్నది. ఉత్తరమండలములకు సయితము ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలవంటి అద్భుత కళాశాలను స్థాపించుట ఆంధ్రుల విద్యాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనము. పాలకు లీ విషయమును గమనింపవలసి యుండురు. విద్యాశిక్షణ భారమును రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు భారతీయ కండితులు నిర్వహించిరి.

రాజమహేంద్రము - శిక్షణ కళాశాల

ప్రజల మొరల నాలకించి గత సంవత్సరమునందు శిక్షణకళాశాలను పునరుద్ధారణచేసిరి. గత సంవత్సరమునందు 150 మంది విద్య నభ్యసించుచుండిరి. అందు 50 మంది కళాశాల శాఖకును 100 మంది మధ్యమ శాఖకును జెంది యుండిరి. కళాశాల శాఖకు జెందిన 50 మంది యందును 48 మంది బ్రాహ్మణులు 1 బ్రాహ్మణేతరుడు గలరు. అయినను గుడివాడయందలి మధ్యమ పాఠ

శాలకు బ్రాహ్మణేతరుని ప్రధానోపాధ్యాయునిగ నియమింపవలయునని బ్రాహ్మణేతర సంఘాభిమాని వ్రాసియున్నాడు. అట్టి యభిమానుల కన్నల కీ యంకెలు అంజనములు గా గలవు. విద్యార్థులందు చాలభాగము విశాఖకట్టణము గోదావరి కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలకు చెందియున్నారు. రాజమహేంద్రవరము నందు శిక్షణకళాశాల లేని యెడల వీ రందరును శిక్షణ పాఠశాలయందు జేరియుండరు. ఉత్తర మండలములందు విద్యాసంస్థాపనల వ్యాపనావసరమును నీ కళాశాల ధ్రువపరచుచున్నది. పాలకులు సయితము ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక శిక్షణ కళాశాల వలన గలిగిన లాభమును నివేదనమునం దంగీకరించుచున్నారు. దీనినిపాలకులు గ్రహించుట కెంతకాలము కట్టినదియును దేశీయులకు విదితమై యున్నది. ఆంధ్రోద్యమాంతర్భూతమైన యితర విషయములును ప్రబలమైన యాందోళనము వలన సాధ్యములు గాగలవు. శిక్షణకళాశాలాదాయము రూ. 13,622 వ్యయము రూ. 45,063. సంవత్సరమునకు రూ. 31,400 వ్యయము చేయుటకు అధికారులు చిరకాలము చూపినను నిరాదరణ సంతాపకరము.

స్వీనుమేరీస్త్రికళాశాల

ఈ సామ్రాజ్యకళాశాల 1914 సంవత్సరమున మదరాసు సముద్రతీరమున స్థాపితమైనది. కళాశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నందులకు ప్రధానోపాధ్యాయునిని విద్యాశాఖ జైరెజ్జరుగా రిభింపించిరి. గత వత్సరములలో 70 మంది విద్యార్థులు యుండిరి. గడచిన మార్చి 31 తేదీ నాటికి 195 గురు విద్యార్థులుండిరి. గత సంవత్సరము నందున్న 105 మంది విద్యార్థులలో 25 ఏరోపియనులు 29 గురు హిందూ క్రైస్తవులు 15 గురు బ్రాహ్మణులు 29 గురు బ్రాహ్మణేతరులు యున్నారు. దీనిని బట్టి చూడ కళాశాలలోపయోగమును, భారత స్త్రీల యున్నత విద్యావత్సరకతను భారతీయులు గ్రహించినట్లు వ్యక్తమగుచున్నది. ఇందాంధ్రస్త్రీలు 12 గలరు. కాని వారియందు హిందూస్త్రీలు బహుస్వస్థముగ నున్నారు. ఈ కళాశాల యందలి యవతులు తెన్నిసు మున్నగు వ్యాయామములలో పాల్గొను చుండుట ప్రశంసాస్థము. ఇట్టి కళాశాలా వత్సరకతను గుర్తించి, జయపురము మహారాజుగారు విజ్ఞాన శాస్త్రమునకు నలయు కట్టడి నిర్మాణమున కొక లక్షరూపాయల విరాళము నొసంగి, తమ స్త్రీ విద్యాభిమానమును వెల్లడించినది తెలుపుటకు సంతసింపుచున్నారము. భారతనారీవణులకు, అందు ముఖ్యము గ నున్నత విద్యాభ్యాసమున జనుకబడి యున్న ఆంధ్రనారీవణులకు యిట్టి అనకాశములవలన లాభములను గలుగజేయుటకు ఆంధ్రనాయకులు స్త్రీ విద్యాభిమానులు ప్రయత్నించి స్వీయధర్మమును నిర్వహించెదరు గాత! ప్రభుత్వ కళాశాలల నివేదనమునుబట్టింపుచునపుడు చెన్నపురియందలి కళాశాలవలన గలుగ గల లాభములను నాంధ్రులు తగిన రీతిని పొందుట లేదని విదితమగుచున్నది. కారణము చెన్నపురి ఆంధ్రదేశమునకు దూరస్థమగుట యని విదితమగుచున్నది. చెన్నపురియం దాంధ్రులకు సదుపాయములను గల్పించి వారి విద్యావ్యాపనమునకై ఆంధ్రమహాజనులు రాజధాని నగరమునందు పనిబూనుట యవసర మగుచున్నది.

రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానము

రాజ్యాంగ సంస్కరణ కర్తవ్యము

అనేకమునందు కార్యసిద్ధికి స్థిరసంకల్పము మూలకారణము. స్థిరసంకల్పము గలవారు కష్టపరంపరలు తమను ప్రతిఘటించినను వారి నెరుక్కొని కార్యములను సాధించెదరు. పాక్షికముగా జాతీయోద్ధారకుడైన బ్రూనుచర్చిత్రిమును కర్మయోగులు నిత్యము స్ఫురించుట యవసరము. వారే పురుగునకు గల పూనిక విశ్వాసము తనకు తేడని చింతించి బ్రూను పూనికను గలిగి విజయమును గడించెను. భారత రణరంగమునందు విజయమునకు గలిగిన సమ్మోహము హృదయ కాన్పల్పము వివాద దశయందు సామాన్యముగ సకలజనుల నావహించును. వివేకమును బూని సమ్మోహాభివీరించిన మహానుభావులు సంకల్పసిద్ధిని బడయగలరు. విజయముకు కురుక్షేత్రము నందు గలిగిన వివాదము భారతీయులని పుణావహించుచున్నది. మాంటెగుగారి సంస్కరణ విధానము సమ్మోహమును గలుగజేసినది. లక్నోయందు జాతీయ మహాసభ గూడిన తరువాతను రాజ్యాంగ సంస్కరణముల విషయమై దేశమునందేకాభిప్రాయము వ్యాప్తమైనది. కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ విధానమును స్వరాజ్య సమితులు వారి యుపాంగములు చేతము మహాసభలు రాష్ట్రీయ మహాసభలు వారి శాఖాంగములు ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించినవి, ఆ విధానామోదమును తెలుపుచు లక్షల సంతకములను జేయించి మాంటెగుగారికి సమర్పించబడినవి. గత సంవత్సరమునందు నాయకులందు గల నిశ్చయము పూనిక ఇపుడెచటికి జోయినదో తెలియకున్నది. మాంటెగుగారి విధాన ప్రచురణము నాయకులందు భేదాభిప్రాయమును గలుగజేయుట లజ్జాకరము. రాజ్యాంగవిధానము కొందరకు సంతృప్తిని గలుగజేయవచ్చును కొందరకు సంతృప్తిని గలుగజేయకపోవచ్చును. నాయకులు క్రజలు యోచించవలసిన విషయము సంస్కరణములు దేశభ్యుదయమునకు జాలియున్న వా లేవాయని యెఱుఁగెను. సంస్కరణ విధానము కాంగ్రెసు లీగు విధానముని నొకంటెగుగారికి సమర్పించబడినది. కాంగ్రెసు లీగుల నిర్ణయములను తిరిగి గనుగొనుట దేశభక్తుల ధర్మమై యున్నది. ఈ ప్రయత్నములకు బూతుకొనికే దేశీయ మహాసభా విధానమును నిర్ణయయోగము చేయుట కార్యసిద్ధికి సాధనముగాదు. గత సంవత్సరమునందు కాంగ్రెసు లీగు విధానమునకు సమ్మతియును దెలిపినవారు కాంగ్రెసు లీగుల నిర్ణయమును గనుగొనుట యవసరము. ఎవరి దాని వారు నడిచిన కాంగ్రెసు లీగు విధానము సంపూర్ణముగ నిరాకరింపబడును. భారతీయుల యసహాయస్థితి నెల్లడియగును. అనేకత్యము ధ్రువమగును. ఈ మహాపాద్రవమునుండి దేశమును రక్షించుట నాయకుల ధర్మము. వంగదేశమునందు గత భూనవాసరము నందు గూడిన అవసర రాష్ట్రీయ సభయందు అంగీకృతమైన తీర్మానమును దేశభిమానులు గమనింప వలసియుండును.

“రాజప్రతినిధిగారును హిందూదేశాంగ మంత్రీయు తయారవడిన సంస్కరణ విధాన మాధిగతరంగమునక సంశ్లేషింపగలగల శక్తి కన్పదయియు, ఇది భాగ్యతాయత్రీ పంపాలన మార్గమునకేమియు అభివృద్ధి నొసగదనియు ఈ సభవా రభిప్రాయపడుచున్నామని తీర్మానము బడినది. వైదీర్భాముల నామోదించి సంకలన కారణములను స్థాయిసభమువారు ఆసనం చేయి సభాసభ సమావేశము కాక పూర్వము ప్రకటింపవలయును.”

అని తీర్మానింపబడినది. సంస్కరణ విధానము ప్రచురణమైన తరువాతను తంజావూరు మండలసభ గూడినది. ఆసభయందును మాంటెగు సంస్కరణ విధానమునకు ప్రతిఘటనైన తీర్మానములు ఆ మోదితములైనవి. బొంబయియందులి మితవాదనాయకులు అవసర చేతలు మహాసభా నిర్వహణమును నిరాకరించుట విచిత్రముగ నున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణ స్వకీయ పరిక్షేప సమస్య గాని జాతీయవాది మితవాది సమస్యగాదు. ప్రభుత్వవిధివారా భాగ్యత సాధ్య ప్రాంతివరుకు భారతీయాధీన మగుట భారతీయుల యాశయము. ఈయాశయ ప్రాప్తికై పాటుపడుట యందు మితవాదము జాతీయవాదము ఏకభావమును ఏక రూపమును చాల్చుచున్నది. దేశభిమానులు స్వకీయవిపక్ష భావములను మరచి దేశాభివృద్ధిని సమర్థవంతముగ గమనించి సంస్కరణ విధానమునందేకాభిప్రాయమును గలిగి కామ్య సిద్ధిని బడయుటకై పాటుపడి మాతృదేశాభివృద్ధి మూలను బడయుదురు గాత!

ఇండియా రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

పార్లమెంటులో 27 జూన్ రాజప్రతినిధిగారు ఆగస్టు నెలలో పార్లమెంటు మూడువడక పూర్వము ఇండియా రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గురించి వ్యవహరింప గలకాలమున ప్రభుత్వమువారు కల్పించెదరాదుని యడుగగా, రిపోర్టు చాలా పెద్దదనియు, సభ్యులందరును చదివి జేర్చించుకొనవలసి చర్చలవలసినదనియు భోను లా గారు జవాబిచ్చిరి. ఆగస్టు నెలలోపల మంత్రులనువారి రిపోర్టును జదివి, దాని విషయము గడంకుటకు కాలముండదనియు భోను లా గారు పలికిరి. చర్చ ఆగస్టు నెలలో జరిగినయెడల సంగతులు సభ్యుల మనములలో తాజాగా నుండుననియు, తరువాత రిపోర్టును జదివినయెడల లాభకరముగా నుండుననియు ఛార్లెసు రాజప్రతినిధిగారు సభ్యులు పకక నవ్వెరుట.

యుద్ధపత్రిక.

సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిక యుద్ధవాగపత్రికను ప్రచురింప ప్రారంభించినారు. దీనికి సంపాదకదొక రుకెండు మిమరీ దొరగారు. యుద్ధసంగతులను ప్రజలకు సవిస్తరముగా తెలిపి ఏకయిన ఆసాహున్న పో పారదోలుటకీ పత్రిక లెఖతినెట్లు గరవన 27 జూన్ రాష్ట్ర బట్టకు దొరగారి కలన స్థాపించబడినది. వార్తాపత్రికా నివృత్తము ఆసభికార మైనది నాన్డేములెడిగారి ప్రభుత్వమువారి దెంతమాత్రిముగాదు. సంయుక్త రాష్ట్రమునందున్న హైంద, వాన్డేయ, వైవికపత్రికలును, వారిపత్రికలును ఈయన్ల వార్తాపత్రికలను మహాభాగుగానే చేయుచున్నది. వేటకపత్రికనుగన్న మెంటు వారి పొమ్ముతోన, మిమరీదొరగారి సంపాదకత్వముక్రిందను, పెద్దపెద్ద సమింతాచులయొక్కయు, ఉద్యోగస్థుల యొక్కయు ఆశీర్వాదములతోన బయలుదేరినటుటకు సభకు మేమియును కనబడలేదు. యుద్ధవాస్తవ గాని, తిరిగిరవాస్తవగాని ఆసభికారుల పత్రికల మూలకముగా వెలువడినయెడల ప్రజలకు విశ్వాసముండునుగాని, ప్రభుత్వమువారి పత్రికల మాఖమన ప్రచురింపబడి వచ్చును అందున సంకీర్ణముతోనే జూచుట సహజము. అందుకే సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి యుద్ధము నెంపేరక, దానికి న్యతితేకముయిన ఫలము సమకూరునని భయపడుచున్నాము.

నిరంకుశ చర్యలు.

దీక్షితుడు స్వరాజ్యసమితి కార్యాలయమును పోలీసువారు పరిశోధించి, రిపోర్టును ఆసఫలిగాని, పండిత నేకీరాముగారిని ఆరెట్టుచేసి యేవిధముగా ప్రకటించినయియు యిదివరకే యావత్రికలో ప్రాసించున్నాము. సభ్యులకలకాలలో నొక స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శియగు నారాయణరాజ్ కి కాఫీ వైద్య గారిని పేనెనలుకోడ 124 ఎక్రింద నేరము చేసినట్లు పట్టుకొనిరి. మే 22 ప్రేక్షియుయెను, సాగరుజిల్లాజడ్డెయియు నుదాయని జామీను మీద వదలెను. కారణము జామీనుమీద నడవినయెడల ప్రజలు వైద్యగారిని ఒక గొప్పవీరునిగా భావించి తమ అత్యుత్సాహమును వెల్లడించెదరు.

హమును వెల్లడించెదరు. ఇక గుజరాతులోని మాటకు హామీమూలనీయుక్కు కార్యదర్శి మోహనలాల్ అంబాలాము వ్యాసగారు హిందూదేశరక్షక కాసంఘుక్రింద పట్టుకొనబడిరి. కా ని ఆ హామ్య దా రొ దు జిల్లా జడ్జి గారు జామీనుమీద మాత్రము విడుదలజేసి. వ్యాసగారిని మహాత్మా గాంధీగారును, గౌరవనీయులగు పండితులగు 27 వ జూన్ తేదీన జైలుబంధించి వదిలిరి. రెండవ జాలయి తేదీన మోహనలాల్ గారి యిల్లు సోదాచేయబడినది. ఈ మోహనలన్నీయు జూడగా స్వరాజ్యసమితుల మీదను, తాత్కాల్య నిర్వాహకుల మీదను కొన్ని రాష్ట్రపాలకులు దండ యాత్రలు పెడలెట్లు స్పష్టపడుచున్నది.

నిరంకుశాభివృద్ధి.

నిరంకుశాభివృద్ధి తమ ఆధికారమును అడ్డంకిలేయేమరల చెల్లించువానినినెట్లు గావచ్చుచున్నది. మాంటాగూగారు వచ్చుపనుయమున భారతీయులెల్లరును శాంతి వాతావరణమును నెలకొల్పు యత్నింపవలెనని రాజప్రతినిధిగారు హెచ్చరించెయిండిరి. జేకేబు లిందున కనుగుణముగనే వత్తింపచున్నాడు. ఆధికారినిరంకుశము మాత్రము తగ్గలేదు. ఒకవంక సంస్కరణ ప్రసాదమును, మరియొక వంక కఠిన కాసనప్రయోగమును గావచ్చుచున్నవి. ఢిల్లీ కమిషనరును హెయిలీగారు ఆసాఫలీ, పండిత నేకీరాముగార్లవై హిందూదేశ రక్షక కాసంఘు ప్రయోగించిన విషయమును గూర్చి నిన్నటిపత్రికయందు దెలిపియుంటిమి. అందు మూలమున వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నిరసాయ ఫీతి యందు లేదని తెల్లచుగుచున్నది. ఇక యధాప్రకారముగనే పత్రికాప్రచారము కూడ నిరోధింపబడుచున్నది. ఇదివరకు హిందూ, అమృత బజారు పత్రిక, న్యూఇండియా పత్రికలు మాత్రమే తమ రాష్ట్రమునకు రాకూడదని 27 రెజిస్ట్రార్లు ప్రాదర్శనగారు కాసించిరి. ఇప్పుడు “బొంబాయి క్రానికల్” పత్రికగూడ వారి ఆగ్రహమునకు పాత్రమైనది న్యూఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది. బీదీక్రాప్త - చంద్రవార్తలకు సంఘమువై నను, “హజరీ భాగు జెయిలులో నావార విస్తవము” అను విషయమిదన వ్యాసముల వ్రాయుటచే నీపత్రిక కిట్టిసితి గలిగినదట. మరియు, పంజాబు రాష్ట్రాధీశుడగు 27 మైకేలు ఓడ్యయరుగారు కూడ న్యూఇండియా పత్రిక ప్రతులను వక పరమి కొన వలెనని తమ రాష్ట్రమునందలి తపాలా క్షిములకు కట్టడిచేసిరి. వైన బేర్కూనబడిన పత్రికలు నీ. హాల్వీత్రిపమునకు కూడ వచ్చుటలేదని “న్యూఇండియా” పత్రిక చందాదారుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఈవిషయముల గాంచెయెడల రాజీయ సంస్కరణముల గూర్చి ఆసోక్త్యాభిప్రాయములు విరివిగ ప్రజలయంగ కలసిన నీతియెమునగూడ పత్రికావ్యాపనమునకు అటంకముల గల్పించుట రాజనీతి కానేరదని తెల్లచుగుచున్నది. ఇందు మూలమున జేకేమున నసంశ్లేషియు, అసమానమును స్పృహనొగి, ఆర్యములకు మూలచతుటయేగాని యెట్టిలాభమును చేకూరజాలదు. ఇదివరకల కెట్టికలి పట్టన న్నదో తెలియదు. ఈవిధమగు నిరంకుశ చర్యలు నలన జేకేములో శాంతివాతావరణమును నెలకొల్పుటెల్లు సాధ్యమో యూహించుకొనుచున్నాము. రాజప్రతినిధిగారి కిట్టి కార్యము జరుగుయెడ మిక్కుటముట పొడిగాదు.

తెలిగ్రాఫు నోటీసు:— సమద్రమ్యామునకు భూమగ్గమునకు తింతుల కభ్యంతరము గలుగుటచే మెసపాతే మియాకు పంపబడ: వారంతెపు తంత్రీవార్తలు పంపబడవు.

న్యూ|| ఆబ్జుల్ రహింగారు:— న్యాయమూర్తి ఆబ్జుల్ రహింగారు కుక్రవారం 12 వ తారీఖునండి తమ నెలపు సవరణించుచున్నాడు.

శిక్ష విధించుట:— జాగ్రత్తను మర్చింట్టువీధిలో నొక సాఫనుచున్న ఆబ్జుల్ రహింగారు అనే సాహెబువారి యజమాని దగ్గర వచ్చువారి గుడ్డలుకొన్ని దొంగిలించినందున గాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు తొమ్మిదిమాసమును కఠిన శిక్ష విధించిరి.

క్వీన్ మెరీ కాలేజి:— వదరానులో గన్న మెంటు వారిచే స్థాపించబడిన క్వీన్ మెరీ కాలేజిలో ఇంటరుమీడియేటు, బి. ఎ. తరగతులలో ప్రస్తుతము 108 మంది విద్యార్థినులును, అందు 31 మంది యూగోనికనులు, 24 బేరీయ క్రైస్తవులు, 35 మంది హిందువులు.

గ్రంథస్వీకారము.

భక్త కర్ణామృతము.

శ్రీమత ఆదిపూడి సోమనాథరావు గారు ఆంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితులు. వీరిదివరకు విజయేంద్ర విజయము, కృష్ణదేవరాయ చరిత్రము మున్నగు ప్రబంధములను, లోకశాసన శీతకము, సర్వమూల్య శీతకము మున్నగు శీతకములను రచించి ఆంగ్లమున కృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యిరి. ఇప్పుడు వీరు "భక్త కర్ణామృతము" అనెను నొక్క భక్తి ప్రబోధకమును గీతముల పాత్రమున రచించి ఆంధ్రదేశమునందలి భక్తజనులకు తిరిగిపొయ్యును జూపిరి. వీరీ పుస్తకమును ప్రచురించుటకు పూర్వమునుండియు, ఆంధ్రదేశమునందలి బ్రాహ్మపాక్షనా సమాజములచే వీరిగానములు వారి యువానవా యువముల యందు ధారాళముగ వాడుకొన బడుచుండెను. ఆంధ్రజనులలో భక్తి ప్రబోధము కలిగినదనుటకు శ్రీమద్దాది సామ్యరాము కవిగారిచే రచియైన భగవద్గీత ప్రబంధ, భక్తచింతామణి మొదలగు గ్రంథములు జనులలో వ్యాపించుట చును నిదృశ్యముగ జ్ఞానవచ్చును. గాథాపితముగ భక్త లక్షణములగు కొన్ని నూతనభావములను శ్రీపంతులుగారు హిందీ లా వ లో నుండియు, మఱి యితరప్రదేశములనుండియు సంగ్రహించి ఆంధ్రదేశమునకు గానరూపముగా యాచిన్చి పాత్రమున ప్రసాదించినందుకు వారు ఆంధ్రదేశమున చిరస్మరణీయులగుదు రనుటకు సందియము లేదు. శ్రీపంతులుగారిచే రచియింపబడిన నితర గ్రంథముల మాట యాటుండనిచ్చి యీ యొక్క భక్తకర్ణామృతము మాత్రమే ఆయనకు ఆచార్యత్వము సొంతంగలదని చెప్పటకు సందియములేదు. వీరును శ్రీవసుదాయ కవిగారివలె తమ పుస్తకమునకు స్వల్పభిరుదును యించియుండిన యెడల జేలకొనిది పుస్తకము లిదివరకే యాంధ్రగృహముల నలంకరించియుండును. ఏలకో వీ రీరచనాస్వమును గ్రహించలేక పోయిరి. కాగితముల ధరతగ్గిన తరువాత వారట్లు చేయుదురుగాక. మఱియు గీతములు పాదకలసిన రీతిని నూచించురాగముల పులిగూడ కొంతవరకు భక్తియంత్రకమునకు సహకారము గాకాలదనియు వారిలో కొన్ని గీతములు బొత్తి గా కొలలాటమునకు సరిపడు రీతిని యుండియున్నదనియు కొందఱి యభిప్రాయము. ఈ రెండు లోపములను గ్రంథకర్తగారు చివరవరకు ద్రవ్య సమయముననైన సవరించిన యెడల మిక్కిలి తాగుగా నుండునని మామనవి. వీరింకను యిట్టి గీతముల నెకములను రచించి ఆంధ్రవహజనులను భవ్యులను గావించి, తాము చిరక్రింది సంపాదించుకొందురు గావుతీ యని మాము సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము. ఈ భక్తకర్ణామృతమునందలి గీతముల మాధుర్యమును పాఠకులకు జూపుట కయి రెండింటిని క్రింద పొందుకొనుచున్నాము.

ఈ పుస్తకముయొక్క విలువ 0-4-0; కలయు వారు అది పూడి సోమనాథరావు పంతులుగారికి పితాపురం, గోదావరి జిల్లా, అని వ్రాయవలెను.

వేచాగ్ — త్రిశ్రీచాపు.

ముగము నే నెట్లుమాపుదు - పూతచాపుతనీకు
అ చీతపాపాపుములను - ఆచరించియాచరించి॥ మొగ్గ
ను నిలరాకెయెననీదు - నుగుణములనుదలచియొన
తనని చెడ్డపనులనుండి - తలగకుండనుండియుండి॥ మొగ్గ॥
ఎట్టివారికిట్టిఫలము - తిత్తుకంచుచెలిసి తెలిసి
గుట్టుగుట్టుగాన వెన్నె - కూశపనులకేసిజేసి॥ మొగ్గ॥
పరుల మెప్పులబడయుటకే - పాటుపడుచునుండిగాని
పాపపురుషునిపు మెప్పు - పనులకేయికుంటిజే॥ మొగ్గ॥
జేరినివాసమయి - లేజరిల్లుడెందమును
కేనలరుక్మింతలకును - గృహముచేసిచెలిచెలిచి॥ మొగ్గ॥
పంపుస్వర్గధామమయి - భాసిలుసంచారమును
సగకముగాజేసికొంటి - నాధనీదు నాజ్ఞ వాడె॥ మొగ్గ॥

మధ్యమావతి—ఆదితాళము.

మరిరాదురయీ - మానుషజన్మము
పాపపురుషుకృప - వలననే కలిగెను॥మరి॥
పామేనునివా - పరమాద్భుతముల
దక్షిణమొనరింప - దగుయంత్రంబిది॥మరి॥
పాపనిధిమయి - బరులకుహితముల
దక్షిణజేయనా - ధనరాజమృది॥మరి॥
పూసద్దామని - గణముగడింపంగ
మనకు లభించిన - మహితధనమృది॥మరి॥
నేవునిజేర్చంగ - తివునిగొనిచను
నేనద త్రవూ - దివ్యధనవిది॥మరి॥
కాదినికడెను - కార్యములందిదు
వానిజన్మముల - కర్మము వ్యర్థము॥మరి॥

ఇ॥ ను॥ శృ॥

వాగ్మూర్తిలో హిందూదేశరక్షణకానమునై బంధింపబడిన వైద్యగారిని జూచినున్న వదలువిషయమును గూర్చి సెషన్సు జడ్జిగారు విచారించిరి. గౌ. కలెక్టర్గారు వైద్యగారిపక్షమున వాదించిరి. జడ్జిగారు జూచినున్న సంగీతంప విరాకరించిరి.

జూలై 15 వ తేదీనో నెంతయును వారము నందు 196508800 రూ॥ల యొక్క ఋణపత్రియిలు కొనబడెను. బంగారమునందు 92194000 రూ॥లు; బొంబాయి 51678000; సంద్యుక్తరాష్ట్రములు 11025700, చెన్నైపుర 12180800.

కెల్లాయి అను గ్రామమునందు మరువాడయింటిలో నుక్క నాయకులైతఁ జెలువునకుపోగా అక్కడ మొసలి ఆ బాలికను పట్టుకొనెను. కొంతశరీరమును అది తినినందున మరువాడు సగముశరీరమునో ఆబాలిక కళ్ళెవరను నీళ్ళవై తేలుచుండెను.

గతవారపు సోమవారమునాడు కలకత్తా నందు కలిగిన భూకంపము ఆస్థామున విశేషప్రమాదము గలగ జేసెను. టిప్పెరాయందును చట్టగాంగునను మైమెస్సొగులోను నంతెనలకు ఇతరములకును ప్రమాదముగలిగెను. టిప్పెరగాజ్యము భృష్టపట్టణమున ఆగాడ్వలాపురమున రాజమండ్రిగములకును నష్టముగలిగెను. కొన్నిచోట్ల యిండ్లు కూలెను.

నాతావరణస్థితి

1918 సం॥ జూలై 16 వ తేది మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అర్జున్ పూర్వము 24 గంటలలో	నీ నక్షత్రము 24 గంటలలో	నీ నక్షత్రము 24 గంటలలో	నీ నక్షత్రము 24 గంటలలో	నీ నక్షత్రము 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	88.2	82.8	...	18.58	12.00
వాల్తేరు	98.6	82.8	...	7.33	10.07
కాకినాడ	98.3	81.8	...	9.78	9.81
బందరు	103.1	81.1	...	7.65	9.52
గుంటూరు	102.7	81.4	...	5.91	10.03
వెల్దురు	102.0	82.8	...	4.33	8.99
చుర్రాగు	102.5	78.4	...	7.99	5.30
మైదరాబాదు	95.3	75.2	...	4.80	9.52
అనంతపురము	97.7	74.1	...	4.10	5.25
బళ్లారి	95.7	73.9	...	2.47	5.53
కర్నూలు	97.0	77.8	...	5.08	7.37
కడప	88.0	81.0	...	2.04	7.19
వెంగుళూరు	88.3	64.6	...	10.91	10.73
వెల్దురు	100.6	80.0	...	6.12	9.13
నెలము	97.1	78.7	...	8.40	11.57
కోయంబుత్తూరు	92.0	70.8	...	4.94	6.35

ద్వీపకల్పపు దక్షిణభాగమునందు వాయుభారము కొద్దిగ తగ్గి ఉత్తరభాగమునందు కొద్దిగ పెచ్చినది. వాయువర్షము కొంచెము ప్రళయముగలేదు. కాని వాయువేగము తగ్గ నూచన లులేవు. వాయువ్యాప్తియందు విశేష మైన మార్పులేదు. మధ్య మోపుస్థితి కొద్దిగ తక్కువ రాజధాని యంతట నది మామూలు కంటె యెక్కువ, తూర్పుతీరమునందు పగటి వేడి యింకను అధికముగనే కలదు. బందరునందు వేడి 108-డిగ్రీలకలదు. అక్కడి వేడి మామూలుకంటె 11 డిగ్రీలధికము ఒక సర్కారులందు తప్పు తక్కిన ప్రదేశములందు రాత్రి వేడి కొంచె మించుమించుగ మామూలుగకలదు. వాయువునందు అర్ధ్రతలేదు. చెన్నైపురికి దక్షిణభాగమునందు మబ్బులు లేవు. ఉత్తరభాగమునందు మబ్బులొకచోట యెక్కువగను ఒక చోట తక్కువగను కలదు. పడమటి తీరమునందు నాలుగు జల్లులు పడినవి.

రాజధానియందంతటను వాయువునందు అర్ధ్రతలేకండెను.
ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
నాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మాతల్ గృహజ్యోతిమితి శాఖ కార్యదర్శియగు మోహనలాల్ అంబారాం వ్యాపక అనునెడు ఇదిగతకు హిందూదేశ రక్షకకానము ప్రకారము బంధింపబడి హిందూనై అహమ్మ దాహాదు సెషన్సు జడ్జిగారి న విడుదలచేయుటడెను. గాంధీగారును గౌ. పటేల్ గారును గలసి జూను 27 వ తేదీని జెయిలలో వారినియించి ముట్లాడిరి. జూలై 2 వ తేదీని వ్యాపక యింటిని పోలీసువాడు సోదాచేరి కేసువిచారణ జూలై 7 వ తేదీకి సిద్ధయింపబడెను కాని కాగితములు అప్పటికి రానందున జూలై 30 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

మాత్య:—బొంబాయి యందై పెద్ద మిల్లులలో పని చేయుచున్న కాశీవాసు యేను అనువాడు సానుంకాలము ఏడుగంటలకు యంత్రము ఆగిపోయిన తరువాత ఇంకొకనితో కూడ బట్టలు మార్చుకొనుటకై మేదవైకి వెల్లెయ. కాని ఆయంత్రము నెచ్చుడిగా పనిచేయుచుండెను. యంత్రపు కదలికచే నాతడు ఆకస్మాత్తుగా క్రిందపడి గర్భవయమై యుండి విద్యుచ్ఛక్తి పూరితమగు చోటునకు తగిలినందున చనిపోయెను

అమృతాంజనము

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును. పనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు తయారుచేయుబడు మంచిమందు. సువాసనగలిగియుండును. దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు. విపంచభావచీటి చూచికొనిన మోసము గలదు. అమృతాంజనం డిచో, రి, తింటు శక్తినిధి, ముగ్గును.

బహుమతులు

లీలా లేక సురేంద్రనగరము:—ఇంచు శ్రీల చున్నవై. ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1.0-0. యశోధర:—ఇంకొక యాడుది తనమగనివైగల యనుగా గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తగ్గితికిదెచ్చును 0-12-0 మనోరమ:—చుగనుజేట కేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొననతని సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండిచేయును. 0-10-0 జగదేకరంభ:—అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తగ్గితికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ఆ. 0-10-0 సనకోదర వాంఛ:—తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను అన్న సహింపనలయు ననుటను బోధించును. ఆ 0-4-0. అత్తలారాబలమున కోర్కెనికోడండ్రె ప్రలాపము:—ఆత్మలు కోడండ్రును బాధించు విధములుగలది. ఆ. 0-2-0 మిత్రద్రోహము:—ఆపవ్యంధుడగు మిత్రునిపై నిందమాపికడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0.8-0 ఈ నవలలను ఒకమాసములోపల కొనువారికి 1 గా పాయకు 4 అణాలు వంతున కమిషన్ యివ్వబడును. 86 కలయువారు:— కణ్ణాల్ బుక్ డిపో. 8 సంకలనమే శ్రీ వీధి, సామలకారు జేట, మదరాస్.

ప్రోరల్ ఆయిల్

పుష్పములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్టమైన తలనూనె సుమారు 25 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేడు మార్కు పుష్పాల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

కెన్సార్తాయిను హేరాయిలు

తలలో వెండ్రుకలులేని జాగాలందు రోజు చదునుచుండియెడల ధారాళముగా నల్లని వెండ్రుకలు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యాల్ బ్యాలిక్ టూల్ పాడరు

(908) టిన్ను 1-కి 3 అణాలు.

ఇదియుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్న; మంచి వాసనలుగల ఆత్మన కగైరాలు ఉన్నవి. కేటాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకో వచ్చును.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road, CALCUTTA,
Tele Address:—Rasayan.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons, Madras.
Indian Industrial Co.,
M. R. Chandra & Co.,
Madras Swadeshi Stores

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

India in Parliament.

Discussion on Indian Reforms Asked for. Mr. Bonar Law's Refusal.

LONDON, July 10.
In the House of Commons, Sir J. Roberts asked.—Will a day be given before adjournment in August for discussion of Indian Reforms Report?

Mr. Bonar Law replied:—I shall be ready to meet the wishes of the House, but in view of the length and importance of the report it would be better that discussion should not occur too soon. (Cheers.)

Mr. Charles Roberts suggested, that the House would have the report more clearly in mind if the discussion were not postponed until October. (Loud cries of No.)

Mr. Bonar Law emphasized that the report would require a great deal of study.

Replying to Commander Wedgwood, Mr. Bonar Law said he was sure the Cabinet would not have time to consider the report before the recess.

Other Questions.

In the House of Commons replying to Mr. Rowlands, Mr. Montagu stated that the Government of India was considering the future regulation of the hide trade and there was every reason to think that the enemy control of the trade had been permanently eliminated.

Mr. Craik suggested the revision of arrangements regarding income-tax assessment in India, in order to enable the imposition of the Excess Profits Tax.

Mr. Montagu promised to bring the suggestion to the notice of the Government of India. He declared it was not the case that Sir William Meyer opposed this tax.

Replying to Sir John Rees, Mr. Montagu stated that recruiting in India continued to be most satisfactory.

Replying to Sir John Jardine Mr. Montagu stated that recruiting was proceeding in Native States with increasing vigour and determination.

Imperial War Conference.

Proof of Empire's Solidarity.

India's Part in the War.

LONDON, July 12.
Speaking at the Lord Mayor's banquet at Mansion House on the 11th July to the overseas representatives to the Imperial War Cabinet and War Conference, Mr. Walter Long paid a warm tribute to the Imperial work of the Maharajah of Patiala and the Prime Ministers of the Dominions. The Maharajah of Patiala replying said he was deeply grateful for the good feeling manifested towards him and the flattering reference to his humble work for the war. The current Imperial gathering were proof of the solidarity of the Empire, the bonds of union between different parts of which had been drawn closer by the war in which people of every clime within the Empire vied with each other in doing their utmost to bring the struggle to a victorious conclusion. The Princes of India had thrown themselves into the conflict with enthusiasm in no way inferior to that of the people of British India (cheers). They had most willingly made heavy sacrifices in men, money and materials and were determined to continue and if possible to redouble these sacrifices till victory of the King Emperor and his Allies was won and the forces of righteousness triumphed. Indians were proud that India had supplied a considerable number of the troops in all the war theatres and under the decisions of the Delhi Conference she was training at present more men than at any previous state in the conflict. (Cheers). After emphasizing the past India had played in providing war materials and foodstuffs for the Allies and that she had manufactured most of the equipment for her own expeditionary forces, the Maharajah of Patiala concluded by saying that he referred to these facts in no spirit of vanity but simply as an indication of the unwavering purpose of India as a whole to co-operate to the utmost in her power with the rest of the Empire in the great work of preserving the ordered strength and liberty of His Imperial Majesty's Dominions and this purpose would not be slackened until victory was completely won.

Control of Jute.

LONDON, July 11.
In the House of Commons, replying to Sir John Rees, Mr. Balfour stated that as the Government completely controlled all exports of jute to neutrals declaring jute contraband, the war would not increase our means of preventing it reaching the enemy.

Opium Trade Between China and India.

Government Assurance.

LONDON, July 11.
In the House of Commons, replying to Sir John Rees, Mr. Balfour stated that Government would take all possible means to prevent the resumption of opium trade between India and China, if any attempt were made to revive it. He understood that the Opium Combine was a private association of importers of Opium at Shanghai which regulated price of bonded stocks of Indian opium.

British Minelaying.

Barrage from Scotland to Norway.

LONDON, July 12.
Sir Eric Geddes in a speech in London said that the extension and improvement of minelaying were gradually restricting the movements of enemy submarines. A barrage of mines stretched from Norway to Scotland. There were British mines in Heligoland Bight, and also a barrage across the channel. German photographs in possession of the Admiralty confirmed that Zeebrugge harbour entrance was completely blocked and showed that des-

troys came out from Zeebrugge not from the canal, but from the side of the mole outside. We visited Heligoland Bight almost daily on, over, or under water. Giving an example of daily events on the high seas Sir Eric Geddes told how six trawlers off Iceland attacked a submarine which fired a hundred shots but the trawlers knocked out one of her guns and hit her again. Then she dived. It was impossible to tell whether she sank. He also told how an enemy submarine discovered by a certain method was hunted for seventy-two hours. Many charges were dropped on her and she was finally compelled to come to the surface and surrender.

Belgian Honours.

Indian Army Recipients.

LONDON, July 12.
The gazette states that the King of the Belgians has conferred the Croix de Guerre on a number of Indian army officers, including Colonel C. C. Manfield, Lieut-Colonel A. H. Bridges and H. E. Rhyspruce, Majors G. R. Maitland and H. E. E. Medlicott, Captains C. L. Andrews and Frederick Gwatkin, and Acting-Lieutenant Gordon Buswell.

Central Powers

Central Powers Ready for Peace.

Allied Statesmen's Insulting Speeches the Main Obstacle.

LONDON, July 12.
Count Hertling in a speech in the Reichstag yesterday, lengthily covered the familiar ground that Germany aided by the policy indicated in her reply to the Papal Peace Note and was ready to begin preliminary peace talks, but enemy statesmen continued to make insulting and insulting speeches revealing a desire to destroy the Fatherland. The chief of the Army Administration was also ready to follow up any manifestations of serious desire for peace amongst the enemies. At a conference at the general headquarters on last July it was decided to abide by the Brest-Litovsk peace but there were difficulties owing to the instability of Russian conditions and there were grounds for doubting Bolsheviks' ability to carry out the promises made. Count Hertling declared that they did not want a fresh Russian war which the enemy was trying to engineer. The fatherland was doing the utmost to support Russian Government's peaceful aims, but the varied political movements in Russia required very careful watching. He said that Von Hintze possessed a thorough knowledge of the Russian affairs and Von Hintze had already given guarantees that he would follow Count Hertling's policy which was still the same as the Reichstag majority adopted in November 1917.

German Policy Towards Belgium.

LONDON, July 13.
AMSTERDAM.—The following is substantially the text of Count Hertling's reference to Belgium in his speech on July 11th:—The present occupation of Belgium only means that we have a pawn for future negotiations. One does not intend to keep what one holds as a pawn, if negotiations result favourably. We have no intention to keep Belgium in whatever form. We want Belgium restored after war as an independent state. Count Hertling proceeded to dwell on Germany's need for "Open air for expansion" especially economically which was quite compatible with Germany's point of view as regards Belgium, but how that point of view could be established in detail depended on future negotiations, with regards to which he was unable to give any binding declaration.

It is noteworthy that Count Hertling's reference to Belgium was omitted from the first official report of the speech which simply said, "Count Hertling reviewed the political situation in the West." It was subsequently published with a covering note that the passage was now given fully in order to dissipate possible misunderstanding in the public mind.

Vote of Credit Passed.

AMSTERDAM.—The Reichstag passed the vote of credit of fifteen thousand million marks. Independent Socialists voted against credit and the Poles abstained. The Reichstag has adjourned for the summer recess.

Meat Ration Reduction.

LONDON, July 14.
AMSTERDAM.—The German meat ration will be reduced at the end of August from 250 to 200 grammes for a town of over hundred thousand inhabitants. Smaller places will receive less.

France

A Celebration.

LONDON, July 14.
PARIS.—The anniversary of the fall of the Bastille was celebrated enthusiastically. Detachments of all the Allied armies amid the cheers of a huge crowd marched past President Poincaré in the Bois de Boulogne to the Place de Concorde.

National Anniversary.

F. M. Sir Douglas Haig's Message.

LONDON, July 15.
The Press Bureau announces that F. M. Sir Douglas Haig has sent a message to President Poincaré on the occasion of "Your National Anniversary" expressing on behalf of the British Armies in France devoted admiration for the magnificent French Army. The rallying of free nations during the past year in the fight for civilization and closer cohesion of the Allied military forces affords an assurance of victory. We look forward to the future with absolute confidence.

Russia

Provisional Siberian Government.

Czecho-Slovaks' Success.

LONDON, July 15.
Reuter's correspondent wiring from Harbin on 10th July says:—General Horvat has constituted the Provisional Siberian Government with himself as Premier and

with the Ministers of War, Finance, Agriculture, Commerce, Food Control and others. The peasantry is everywhere welcoming Czecho-Slovaks. The latter have hitherto received General Horvat's overtures guardedly. M. Flood, General Horvat's Minister for War, has gone to Vladivostok to ascertain feeling there.

General

London, July 15.
HAGUE.—Queen Wilhelmina has charged Monsignor Nolens the Catholic Member of the Second Chamber with the formation of the Cabinet.

British Steamer Sunk.

London, July 14.
BUENOS AIRES.—A four thousand ton British steamer the "Induna" has been sunk in collision. The crew were saved.

Western Front

Suspicious Peacefulness.

Enemy's Strange Meekness.

Storm Portents or Adverse Conditions.

LONDON, July 14.
Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Peacefulness on the front has now reached a pitch which may be labelled as suspicious. The enemy is husbanding ammunition either with a view to accumulating a store or not provoking retaliation in the sectors where his plans are maturing. For some weeks now entirely and almost wholly have been immune from bombardment and he has accepted with strange meekness the loss of positions of which he seemed previously desirous. These undoubtedly resemble storm portents, or, alternatively, adverse conditions for the enemy of which we are ignorant.

Intermittent Artillery Activity.

London, July 15.—1.40 A. M.
Last night's French communique said:—There has been intermittent artillery activity especially in the Crecy region.

A Successful Operation.

Sixteen Enemy Aircraft Felled

LONDON, July 14.—10.25 P. M.
A British communique says: We carried out a successful local operation early this morning. English troops advanced their line eastward of Dickebusch lake and took over 260 prisoners. We destroyed twelve aeroplanes yesterday and drove four out of control. Three of ours are missing. We dropped four and a half tons of bombs during the day and over eleven hundred bombs weighing nineteen tons during the night on enemy camps, railway lines, trains, and billets. All our night fliers returned.

London, July 15.—12.20 A. M.
A Wireless Austrian official communique says:—In Albania enemy is gradually pressing forward against our new line of resistance.

Italian Front

Further French Success.

LONDON, July 15.
A French Eastern official communique says:—The French, continuing their success in Albania, ejected the enemy from the hill and village at the confluence of the Tomorica and Devoli and captured Gramani on the bank of the Devoli.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

BY WIRE.

Calcutta

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, July 15.
The sales of war bonds at banks and Government offices upto the 15th July amount to Rs. 19,65,08,800 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	9,37,94,000
Bombay	5,16,73,000
United Provinces	1,40,25,700
Madras	1,21,30,800
Punjab	97,13,400
Burma	54,11,300
Central Provinces	23,42,500
Bihar and Orissa	19,65,400
Assam	3,04,600
Minor Administrations	41,47,800

Earthquake in Bengal.

Particulars of Damage Done.

CALCUTTA, July 15.
Particulars of damage done by Monday's earthquake are now coming from the interior. It appears that Assam and the adjoining districts of Bengal suffered most. Railway bridges and house property were considerably damaged in Tippera, Chittagong and Mymensingh districts. At Agartala capital city of Tippera State the Raj Buildings and public offices were seriously damaged and had to be abandoned. At Kishorganj a sub-division of Mymensingh several public buildings collapsed. It is reported that ten dead bodies were extracted from the debris. Slight shocks are being felt daily in some eastern districts.

ప్రజాభిప్రాయములు

I కృష్ణా మండల సమాచార సభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు

అయ్యో, తాము దయతో మా యాహ్వానముంగీకరించి నందున కేంద్రమున గృహభివృద్ధి, కోయబుత్తూరు సిమ్మ నగరములలో నత్యంతసరము లగు ఆంతరంగిక సభలు జరుగుచుండుటచే, సమాచారోద్యోగియులు తాము సభకు రాజాలమనియు సభను అజ్ఞానదశకు నిలుపుదుల చేయుమనియు కోరియున్నారు. వర్షములు లేమిచేతను డెల్టా నీటి సప్తయి లోపము చేతను రయితులు విశేషముగా రాజాలరు. రాజకీయ సంస్కరణములు యిప్పుడే ప్రకటిత మగుటచే భేతముఖ్యులయిన నను పలువురు రాజాలరు. అందుచే 20 వ తేదీని జరుగవలసిన సభ ఆపవలసి వచ్చినందుకు చింతిల్లుచున్నాము. ఇందుకు మన్నింతురు గాక!

గూడూరి రామచంద్రరావు.

II

"బృందావనవిహారము"

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు.

అయ్యో, "ఈగ్రంథ మెక్కడవైత న మూల్యమునకు లభించునా?" యని, యాదినపత్రికా గాజుమం దిదిగఱ కొక పరి యాంధ్రసోదరుల బ్రష్టింబియుంటిని. అందులకు మది రాసు, ఎస్. పి. జి. హైస్కూలును దాండ్రోపాధ్యాయులగు అలూరు వాసుదేవశాస్త్రిగారు తనవద్దనుండి తాళపుత్ర గ్రంథమును విశాఖపట్టణముననుండు "శ్రీ పరశుమేకటరంగ స్వామి"ల వద్ద వాగ్దాంబరివద్ద ముద్రించుట కిచ్చి చాలకాల మయినదనియు, నెన్నియు త్రేరములు వ్రాసినను బ్రత్యుత్తర మొసంగ లేదనియు వ్రాసిరి. నే నచ్చోటి కొక రివైకార్డును, మఱి నాలుగుదూహోట్లను వ్రాసి పదిపండ్లెండుదినము లైనవి గాని ప్రత్యుత్తర మందవైతిని. రెండుకోట్ల యాంధ్రజనులను, నెన్నియో గ్రంథాగారములను, గ్రంథవిశేషములగు మన యాంధ్రదేశమునం దొక "బృందావనవిహార"మును గ్రంథము లభింపక పోవు కేంద్రమున జింఠింపదగినవిషయము. ఇప్పటికైన నాంధ్రసోదరుల తనరేని వైగ్రంథము (తాళపుత్రముల ప్రతియైనను సరియే) తమవద్దనుచో, మూల్యమునకైనను, లేక పదునైదు రోజులు నానదనిచ్చుటకైనను, నొప్పకొని నాకుంబిసినచో నే నెంతయుఁ గృతజ్ఞుడనై వందనశతంబు లర్పించెదను. కాశ్యోజగరము. వేదము వేంకటకృష్ణశర్మ. చిత్తూరుజిల్లా.

III

కాల్వట్టణము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు

అయ్యో, 4-7-18 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలేయ "కాల్వట్టణము" సాధించిన యొక చిన్న శేఖరునిచ్చితి. శేఖరులు చాల పల్లెలనుజేసి కొన్ని విషయముల దెల్పియున్నారు. ఈ క్రింది యంశములను గూడ వాటితో పాటు ఆలోచించి విషయ నిర్ధారణ జేయవలయు.

మన కవులు కొందఱుకా క్య గాంధీర్వ స్ఫూర్తి నుద్దేశించియో లేక శబ్దవైచిత్రియనియో, లేక చాపల్యమునో తెలుగు పదములకు సరియగు సంస్కృత పదములను సంస్కృత పదములకు తెలుగు పదములను యథాభిలషితముగ ప్రయోగించుట నలగు. ఉదాహరణము:—అహోబిల పండితీయమును వ్రాసిన "గాలి నరనయ్య" ప్రభంజ నాహోబిల పండితు" డాయెను:—ఇహాహో = ఇహరామును. ఒంటి మిట్ట = యొక కొలంగరము. బరయారు = "నిమిశాపురి" "మెన గొండ" = ఘనగిరి, తిరుమల = శ్రీకైలసు, మురుఖగుల = కంటకానము, కొండపేడు = వుండినపురము, పురువోట = నవ సోల, పురుచ్చేరి = పురునాపురి, వెంగలూరు = వేలపురము, తొండమండలము = తుండివరము, అనెగొండి = మాన్దిసాపురి, తేగగజస్వామి = చేపలచేపులయిన మచిలీపందరు = బృందావరకపురి, దక్కరాష్ట్రము = వేగినాడు, ఇత్యాదు లెన్నియో గలవు.

ఈ క్రింది చతుర్థాంశ స్లోకముం గనును:—

* ముగ్ధులైనదిగయు క్తం
గోభార్యాభివృద్ధికి
విచారఫలసంయుక్తం
గ్రామయార్జనం భక్షణం.

* ముగ్ధులైనది = నల్లెరు, గోభారా = ఆవాలు, విచారఫల = చింతపండు, గ్రామయార్జనం = ఊరిపండి.

కాల్వట్టణమును ఈ గణములో చేరినవై "పాదర్థి" యను శేఖరేయెందునని తోచుచున్నది. ఈ గ్రామము వంగోలు తాలూకాలో సముద్రతీరమున నున్నది. పింగళ నూరన్న చరిత్రముతో సంబంధపడిన పాదర్థియు నిదియే నని తోచుచున్నది.

వీరేశలింగము పంతులుగారి ఆంధ్రకవుల చరిత్రమున శ్రీనాథుని చరిత్రమునందు "కాల్వట్టణ" ప్రశంసజేసి ఇది "యేదో క్రొత్తపట్టణము" అని వ్రాయుచు నెల్లూరి సీమ లోనిదిగా నుండవచ్చునని నూచన చేసియున్నారు. వంగాలు తాలూకా అనివ్రముగ నిపుడు నెల్లూరును విడనాడినదేగాని 1905 సంవత్సరమునకు పూర్వము నెల్లూరుసీమకు రెండవ రాజధానిగ ప్రకాశించుచుండెను. మున్నూరు క్రొత్తపట్టణము పాదర్థి కనుపర్తి ఇత్యాది శేఖరుల వంగోలు తాలూకాలో ప్రసిద్ధములగు ఓడరేవులుగ నుండినవి.

నెల్లూరు పురవాసి
శత్రువురంవార్తలు.
(ఒకవిశేషనియోదనంబు)

చత్రపురము, జూలై 14:—ధరణి యథాప్రకారముగా దినదినము హెచ్చుతగుచున్నది. వారముక్రిందట యిచ్చాపురం గ్రామందగ్గర జరిగినసంతోయందులూటిజరిగినట్టును చాలాబట్టలు లూటీదారులు ఎత్తుకొనిపోయినట్టును తెలియుచున్నది.

ఆనవత్రి.

శత్రువురంవెడికల్ అశీసురుగానున్న పి. కుటుంబయ్య ది. ఎ. ఎమ్. బి. బి. ఎస్ గారికి కమిషన్ యియ్యబడుటవలన వారము క్రిందట వెల్లిపోయిరి. వీరు ఆంధ్రులు. మా జిల్లాయందు వైద్యమునందు ప్రఖ్యాతిగాంచిన వేదలు వేంకన్నగారు మర జించిరిని తెలియపర్చుటకు చాలా చింతించుచున్నాను.

రాజకీయభావ.
శత్రువురంతాలూకాయందు ఉత్కలభావ రాజకీయ భావగా నుండుట గవర్న మెంటువారు అంగీకరించ లేదని ప్రజామిత్ర యను ఉత్కల వార్తాపత్రిక తెలియపరచుచున్నది. ఈవిషయమై అప్పికట్ల నూర్వారాయణమూర్తిపంతులుగారు చాలాకష్టపడిరి. వీరి కష్టములను మా పురవాసులు మరుక జాలరు.

హైస్కూలు.
ప్రతి స్కూలుయందునలె మాస్కూలుయందును స్కూల్ ఫయివల్ యందు జయమొందినవారు యిద్దరే. దిగువక్లాసుల యందు కూడా జయమొందినవారు చాలా తక్కువగా నున్నారు.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము.
మాపురముం దుండు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజపు వాసి కోత్సవము ఎమ్. వేంకటరంగయ్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద ఆగస్టు రెండు మూడు తేదీల జరుగును.

కృష్ణాజిల్లా కామారు అగ్రహారమున నెలకొల్పిన ఆంధ్ర జిల్లాల చతురంగ పోటీ పరీక్షలో విశాఖపట్టణం జిల్లా శ్రృంగ వరపుకోట తాలూకా కల్లేపల్లి అగ్రహారపు కాపురములు పట్నాల సన్యాసాచార్యులుగారు మొదటివారుగా నెలచినారు. ఆతనికి మొదటిబహుమతిగా నువ్వపతకం యిచ్చినారు.

* కాలు = పాదము, ఆర్రు = గ్రామము.

నీటి సమైక్యి, ఆగో గ్యాభి వృద్ధికిని స్థానిక సంఘములకు సహాయముచేయుటకు 1918-19 సంవత్సరపు సివిలుబడ్జెట్టు ఎస్టి మేటులో 8, 14, 625 రూపాయలు, నిలువయుంచ బడినవి. అందులో 1,52, 850 రూపాయల క్రింది విధమున వివిధ స్థానిక సంఘముల కొనగ వలెనవి ప్రభుత్వముచారు ప్రకటించిరి.

పేరు.	వివరము.	గ్రాంటు మొత్తము.
(1) విశాఖపట్టణము మ్యునిసిపాలిటీ	నీటిపనుల అభివృద్ధికి	18,000
(2) నర్సారావుపేట మ్యునిసిపాలిటీ	నీటిసప్లై	1,500
(3) కడప మ్యునిసిపాలిటీ	నీటిపనుల అభివృద్ధికి	1,500
(4) ఆనంతపురము మ్యునిసిపాలిటీ	నీటిసప్లై	1,600
(5) చెంగల్పట్టణ మ్యునిసిపాలిటీ	నీటిసప్లై	15,000
(6) ట్యాటికారకో మ్యునిసిపాలిటీ	నీటిసప్లై	12,000
(7) ట్యాటికారకో మ్యునిసిపాలిటీ	తామ్రపర్ణి పనులు	6,500
(8) మధురమ్యునిసిపాలిటీ	మరికీకాల్యలకు	75,000
(9) మధురమ్యునిసిపాలిటీ	నీటిపనుల అభివృద్ధికి	16,750
(10) రామనాథు జిల్లాసంఘము	రామేశ్వరము నీటి సప్లయ స్కీము	10,000

మొత్తము రూ. 1,52,850.

కలరాను భయకడ వద్దు.
డాక్టరు జె. కె. రావుగారి. నూపభూపవతి. కలరాను రెండుఘంటలలో తప్పక తుడుచును. మందు నుపయోగింపవల సినవిధము మందుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0.8-0 మాత్రము. (1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, లిగ్ స్ట్రీట్, ట్రిప్లికేన, మద్రాసు.

తిమ్మరుసుమంత్రి చరిత్రము.
నూర్శలో నాల్గవభారమునకు పతన గ్రంథము. ప్రతులకు శారదాపబ్లిషింగు కంపెనీ, (1245) 185, మాంటురోడ్, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరారు.
ఇక్కడ తెలుగుపుస్తకములన్నియు నాభయమైన కలద దొరకును. కాల్వట్టణం ఉచితము.
డాక్టరు. అచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఎ. ఎం. బి. ఎం. (948-987) మే జనం.

READY FOR SALE.
One crude oil engine, 60 Horse power, Ruston maker, with complete Rice mill machinery which can work 400 bags daily Apply for full particulars to:- (1252) Messrs. A. Subrahmanyam Sons, Land-Lords, and Proprietors, Gudivada.

మిక్కిలి ముగ్ధులగు మహాపురుషులు
అవ్వడం ఆటో దిల్ బహార్.
ఇక్కడ కాలపు హత కలెక్షనులు, వాటిలోని మనోహరమైన చిత్రాలను, అలంకారములు, గ్రామకళాగారి, తెచ్చబడినవి విక్రయం చేయబడిన వేలం ప్రకటనము.
నీ మహాపురుషుని విమర్శలు చూడవలెను. మనోహరమైన నింజానకు వి వ్వలరమును.
ఈ క్రింది పరిమాణమున నీ సాలో నాడుడు.
నన్ను నెజా (అర (దాం) నీ నా 1-కి 0.8-0
చిత్తరకము నెజా 1-కి 0.8-0
కోకానెజా 1-కి 0.8-0
నెజానెజా 1-కి 0.8-0
బి. పి. అయ్యలకు 1-కి 0.8-0 ప్రత్యేకము.
చిత్రం, చిత్రములందలి ప్రసిద్ధమున ప్రతిసాపులూ దొరకును. వీరికి అనేకమగు వర్ణనలందులకు కలవు. కావున, తాము నీ మహాపురుషుని సీమాంతము, కాల్వట్టణం ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరునకు విక్రయింపుము. ఈ సాలో విక్రయించుటకు ఇచ్చబడిన పరిమాణమున గోలూరు నీ విక్రయించుటకు ప్రసన్నం అవకాశమునుగల మహాపురుషులకు ఉచితముగా నుండును.

సోపానము:—ప్రతి యింట్లో యింట్లో డ్రగ్ అందు కలెక్షన్ కంపెనీ, నెం. 185, నామ్యామనీడు పేర్ల, తొంబాయి. మద్రాసు యేజంటు:— మహాతా పురుషోత్తమాశ్రమ, వైద్యబాల్యశాల, మద్రాసు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

సింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, ప్రభుత్వ, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములను, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాశీతములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాశీతముల కలెక్షనం చేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మూత్రమే సిద్ధముచేసి యుండుటవలన వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము.	తెల 2-0-0
ఆంధ్రదేశపుత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " " " " " "	" " 0-12-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, తేజ దేశపుత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామర తైలము	గడ్డికి తైలము	మోహిని తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిప్లో 6, తంబుళెట్టి వీధి మదరాసు.

బాదాపీడితులకు పరము: ఐవోడిక్ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు వాద్యములకు కీటిమ వంటి వండు. కురుపులన, మచ్చలను, గండమాలను తుండ్లను, ప్రాంతసిద్ధులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి క క్రివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (38)

కనావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన వాదములను పోగొట్టును. కీరిమునందలి పాదరగదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరును. కీరిరాశిగమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 షాన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంతి. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఏక బాపాలిపీ ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అపారాయ విరచితము.
తెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుక్త కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. తెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిప్లో వారి దివ్యోపధములు.

నం.	నామము	తెల.	నం.	నామము	తెల.
1	వంతమూర్తము కుండ్లుపోటుటకు	0-2	11	మోహిని తైలము వెన్నెలకంటి పేరుగుటకు	0-12
2	చీరకసాయనము మాత్రము అజీర్ణమునకు	1-4	12	కోమహరి శృంగారము	0-8
3	దంకికులనారి కుండ్లుపోటుటకు	0-8	13	ఉబ్బునమునకు మంద సీసా 1-కి	1-8
4	వజ్రగుళికలు భాతుపుష్టికి	1-0	14	కస్తూరిమాత్రము వెద్దని, మంచిది	50-8
5	జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12	15	శుభిభోగి మాత్రము	1-0
6	మూలకంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి	0-12	16	శుభిభోగి తైలము పుండ్లకు	1-0
7	తేలుమందు తెలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8	17	విశేషము: కుమాత్రము డబ్బీ 1-కి	0-8
8	శీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0-4	18	గ్రహాణి మాత్రము డబ్బీ 1-కి	0-8
9	కలరామాత్రము వాంతిశయలకు	0-6	19	శిరోవేదన మాత్రము తలనొప్పులకు	0-12
10	గడ్డికి తైలము గడ్డిచీడలకు డబ్బీ 1-కి	0-4	20	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి	0-8
21	చామరకర్మము సీసా 1-కి	0-6	21	శిశు క్రావకము సీసా 1-కి	1-0
22	వేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4	22	కుసుమారి మాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
23	తామర తైలము; తామర, తీటకు	0-8	23	చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
24	కుండ్లు తైలము డబ్బీ 1-కి	0-4	24	కుందరితైలము, ముఖకాంతికి	0-8
25	మోహిని తైలము సీసా 2-కి	1-0	25	పసుకల తైలము శీతపగుళ్లకు	0-8
26	కస్తూరి శీతగల్లులకు దెబ్బకు	1-4	26	కర్ణమాలహరి చెవిపోటుకు	0-8
27	కస్తూరిమాత్రము ఉబ్బునమునకు డబ్బీ 1-కి	0-8	27	బాలాబి మాత్రము మలబద్ధమునకు	0-8
28	చాయపునోట్లకు మందు	1-0	28	బంతుచాతహరి ఎమిడికలకు	0-8

అమృతాంజనము డిప్లో మదరాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/4 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తెల 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.
1/4 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

పర్యాయ

అయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతార్ణవ అవలేహము.

ఈలేహము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును పెంచి చి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతమును చేసి చేతి కాశి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి కీరిమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, తలనొప్పి, రామ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

219 అర్ధపౌను డబ్బీ 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, అనంతగిరి హిందూ ధర్మాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

301 పాశ్యపు పేంకటాచల 594

పండితులనారి సిద్ధావధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పదైనను కరికింపుదు.

ప్రతి రక్తసమనను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మూత్రమే క క; బర్మా, సిలీగ, మలియన్, గోనా, ఫీజి, బెలెండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధావధమును, ఈ పయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యంటి నున్న యెడల, మాటికి వైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు లాగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధావధ తేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధములగు నట్టియు నుపయోగ రములగు సిర్కాటక మూలికలనుండియే యావధములను తయారు జేయుచుండును.

రెజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార శుభములు, ప్రతి సీసా యొక్క డిండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూని యుండును. 200 మాత్రలన్న సీసా 4 అణాలు, మూత్రమే.

3 సీసాలు శిశుసాని తేస్పించికి

10 సీసాలు ఖర్చుపోతే

12 సీసాలాక భారీ రోగి

25 సీసా వాతసాని రోగి

నపు నైరోగములకు మానవ్య ఇయ్యక

పీయ సిద్ధావధమును పొరకును.

సిలీగ, బర్మా, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధావధమును, ఈ పయోగించుచున్నారు.

